№ 240 (2740) ■ Вівторок, 18 грудня 2001 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

Парад на Хрещатику до Дня міліції

(Матеріал читайте на 16-й стор.).

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ЦЬОГО ДНЯ *■ 1865 р. У США скасовано рабство. ■ 1892 р. Народився Микола Куліш, драматург (п'єси «97», «Мина Мазайло» та ін.). ■ 1917 р. У Києві засновано академію мистецтв. ■ 1918 р. В Одесі та Миколаєві висадилися війська Антанти, почавши окупацію Південної України. ■ 1921 р. Народився артист цирку і кіно Юрій Нікулін. ■ 1971 р. Не стало російського поета Олександра Твардовського, автора «Василия Теркина», багаторічного редактора журналу «Новый мир».*

До Європи разом з Росією

Розвиток україно-російських відносин не повинен заважати інтеграції України в Європу. Про це заявив Голова Верховної Ради України Іван Плющ під час зустрічі з начальником управління континентальної Європи МЗС Франції Югом Перне. Сторони обговорювали подальшу перспективу інтеграції нашої країни до ЄС у площині розширення економічних відносин з Росією. Наше зближення «аж ніяк не означає відмову від європейського курсу», наголосив Голова ВР. Зі свого боку, пан Перне зазначив, що підхід його країни до цього питання «не передбачає конфлікту» з третіми країнами. На його думку, покращання відносин з Росією лише прискорить процес євроінтеграції України. Також під час зустрічі обговорювалися питання, пов'язані з проблемами закриття ЧАЕС, добудови компенсуючих потужностей на Рівненській та Хмельницькій АЕС. Голова ВР вважає, що ці питання ми повинні вирішувати на тристоронній основі: спільно с Росією та ЄБРР. Крім того, Україна мусить самостійно розв'язати «болючу» проблему цін на електрику. «Якщо не платить той, хто споживає, платимо ми всі», — підкреслив Іван Плющ.

До нового року — один сесійний тиждень

Близько 100 питань заплановано до розгляду Верховною Радою на цьому тижні. У вівторок, як зазначалося на погоджувальній раді керівників парламентських комітетів, фракцій і груп, парламентарії планують розглянути законопроекти про внесення змін до деяких правових актів, покликаних запобігти ухилянню окремих підприємств, створених за участю іноземних інвесторів, від сплати податків, зборів. Тут-таки до уваги депутатів і проект постанови про відповіді керівників Генпрокуратури на депутатські запити стосовно обставин, пов'язаних з перерахуванням валютних коштів на закордонні рахунки сина екс-президента Л. Кравчука. У середу гострою буде дискусія довкола проекту закону про судоустрій.

(Закінчення на 2-й стор.).

Ставки — високі, козирі — економічні

5

«Хрущоба» дала тріщину...

10

Коли краса вимагає жертв

12

...Та вибір не сподобався батькам

13

! У номер

Перепис при свічках

За даними обласного управління статистики, волиняни одні з перших завершили Всеукраїнський перепис населення. За суцільної благополучної картини, не обійшлося без ексцесів. Мешканці поліського села Семки Маневицького району бойкотували перепис, допоки в їхніх домівках не з'явився електрострум. Своєрідний бунт назрів ще місяць тому, коли невідомі злодії обрізали і викрали 5 тонн алюмінієвого дроту з лінії електропередач високої напруги, довжина якого сягнула 21 кілометра. Куди тільки не зверталися селяни, аби енергетики поновили електропостачання, проте й досі сидять при свічках. Терпець урвався напередодні перепису. І бойкот видався єдиним способом повернути світло в оселі. Ультиматум подіяв. Нині енергетики монтують лінії електропередачі, а статисти вже переписали семківців, **повідомляє наш власний кореспондент Роман ЖИЖАРА.**

Закарпатська вертикаль

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Життя в Закарпатті орієнтоване по вертикалі. Адже благополуччя краю прямо залежить від того, що діється нагорі. А точніше — в горах: чи багато там снігу, чи рясні дощі, й чим це обернеться для благословенних тутешніх долин. Вертикаль — річ багатовимірна, вона може означати рух униз і рух угору або просто вміння стояти прямо.

(Докладніше про це на 8—9-й стор.).

Спорт

«Золота» крапка з рекордним часом...

Вагомий доробок українських плавців на чемпіонаті Європи, який відбувся у бельгійському місті Антверпені. «Золотий» заспів зробила Яна Клочкова, яка виграла 200 м комплексом. Чемпіонський почин підхопив Олег Лисогор, який виграв запливи на 50 і 100 метрів брасом. А переможну «золоту» крапку поставила чоловіча збірна (Денис Силантьєв, Олег Лисогор, В'ячеслав Шершов і Олександр Волинець), подолавши естафетну дистанцію 4 х 50 м вільним стилем за 1.26,09 (рекорд Європи!).

У доробку української команди ще й чотири срібні медалі.

(Спортивну добірку читайте на 13-й сторінці).

P. S. За 9 місяців грабежі в енергетиці завдали збитків на 116 млн. грн.

До нового року — один сесійний тиждень

(Початок на 1-й стор.).

Четвер — день голосування. Перше питання — закон про Державний бюджет України на наступний рік (третє читання). Як зауважив на нараді керівників парламентських комітетів, фракцій і груп Міністр фінансів Ігор Мітюков, є деякі неузгоджені питання. Він попросив у парламентаріїв ще час на узгодження спірних позицій з тим, аби у вівторок о 12 годині ще раз зустрітися керівникам комітетів, фракцій і груп з цього приводу. Натомість голова бюджетного комітету Олександр Турчинов («Батьківщина») і на нараді, і після неї в інтерв'ю журналістам наголосив, що він не бачить іншого ресурсу для наповнення доходної частини бюджету (для вирішення соціальних проблем) — лише за рахунок скорочення видатків на утримання органів виконавчої влади. У четвер до розгляду запропоновано і проект закону про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим (друге читання). Голова профільного комітету Юлій Іоффе з цього приводу застеріг, що, за його даними, Президент має всі підстави накласти на нього вето.

А загалом четверговий день буде вкрай гарячим, адже до розгляду і прийняття рішень внесено більш як 50 проектів законів і постанов. Окрім цього, запропоновано включити до порядку денного сесії питання, які за пропозиціями комітетів потребують розгляду до завершення роботи 8-ї сесії. Цей перелік, складений на доручення погоджувальної ради депутатських фракцій (груп), налічує більш як 70 проектів постанов і законів. Окремий пакет — 15 законопроектів про внесення змін до Закону «Про вибори народних депутатів України». Скажімо, за проектом народного депутата Олени Мазур, пропонується збільшити термін повноважень народних депутатів і ЦВК до п'яти та запровадити 50-відсоткову квоту для жінок —кандидатів у народні депутати. У цьому ж переліку проект постанови про мораторій на підвищення цін та тарифів на житлово-комунальні послуги.

Скориставшись відбуттям Голови Верховної Ради Івана Плюща на нараду у ЦВК за участю глави держави, група народних депутатів (Петро Симоненко, Анатолій Матвієнко, Олександр Мороз та інші) попрохали його обговорити особливо спірні моменти, що торкаються втілення закону про вибори.

Анатолій БЕНЬ.

Прийнято тисячний закон

Про це на традиційній прес-конференції повідомив заступник Голови Верховної Ради Степан Гавриш. І перелік прийнятих Верховною Радою цього скликання законів і постанов буде значно збільшено. За словами Степана Гавриша, погоджувальна рада керівників депутатських комітетів, фракцій та груп, яка відбулася перед прес-конференцією, продемонструвала намір до розширення, як було сказано, портфеля законопроектів, запропонованих до розгляду. Степан Богданович висловив оптимістичний прогноз щодо прийняття бюджету-2002. За його словами, попередній моніторинг засвідчує про нормальний режим роботи у профільному бюджетному комітеті над цим документом. Із 40 статей, відправлених свого часу на узгодження, погоджено майже всі. За винятком статей 42, 48, 59, які, за припущенням Степана Гавриша, можуть бути виключені із цього документа. Вони торкаються повернення ПДВ та соціальних пільг. Відповідаючи на запитання про подальші дії парламенту в разі негативного голосування у четвер за проект Держбюджету, заступник Голови Верховної Ради нагадав про «тоненьку соломинку» перед Новим роком. Нею він назвав додатковий день для голосування, до якого може вдатися Верховна Рада.

Не виключено, що за спеціальною процедурою у четвер доведеться приймати і Податковий кодекс. Для цього, як зауважив Степан Гавриш, треба буде змінити деякі норми Регламенту, і тоді з'явиться можливість приймати кодекс окремими частинами. За його словами, загальна частина кодексу відпрацьована. І якщо вдасться набрати належну кількість голосів «за», то цим Верховна Рада започаткує процес прийняття Податкового кодексу.

Заступник глави парламенту відповів і на інші запитання журналістів, про які читайте у наступному номері газети «Голос України».

Анатолій БЕНЬ.

Що більше дискусій, то краще

Партійні рядки

Анатолій Кінах позитивно відгукнувся про схвалений минулого четверга парламентом закон про проведення перед виборами дебатів в електронних ЗМІ. «Що більше буде дискусій, то прозоріше кандидати доводитимуть до виборців свої програми, і то краще для суспільства», — сказав він. А лідер «Трудової України» Сергій Тігіпко відразу заявив, що готовий до будь-яких дебатів будь з ким у будь-який час.

Про це йшлося після того, як лідери п'яти партій підписали угоду про створення виборчого блоку «За єдину Україну». На майбутні парламентські вибори в одному блоці йтимуть Аграрна партія, Народно-демократична партія, Партія промисловців та підприємців, Партія регіонів та «Трудова Україна».

Блок «За єдину Україну», який вважає себе центристським, претендує стати одним із найпотужніших на виборах. У підписаній угоді задекларовано намір створити в новій ВР єдину фракцію, а в перспективі (щоправда, не визначеній у часі) — єдину політичну партію.

Лідер виборчого блоку, глава адміністрації Президента України Володимир Литвин під час підписання угоди заявив, що блок «За єдину Україну», хоч його й називають «блоком влади», — це «політична сила, яка не прагне влади, бо вона її має». А прагне, за його словами, «нести консолідовану відповідальність за те, що відбувається в державі».

Кожен із учасників блоку, за домовленістю, отримає по 45 місць у виборчому списку. Оскільки місця у списку вже розподілено, інші політичні сили вже не можуть увійти до блоку. Однак оприлюднювати виборчий список лідери «За єдину Україну» поки що не квапляться. На сьогодні відомі лише перші два номери списку. Номер один — лідер блоку Володимир Литвин, номер два —Прем'єр-міністр України, лідер УППП Анатолій Кінах.

Юліана ШЕВЧУК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ширше коло

Лідер виборчого блоку «Наша Україна» Віктор Ющенко та глава Партії соціального захисту Микола Чечель підписали протокол про підтримку партією блоку на виборах.

Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в прес-центрі блоку, згідно з протоколом, на час підготовки і проведення парламентських виборів Партія соціального захисту набуває статусу такої, що «підтримує блок В. Ющенко», а крім того, бажання співпрацювати з «Нашою Україною» висловили ще 12 політичних партій.

Підняття над партійними інтересами

В Ужгороді триває робота асамблеї Громадянського альянсу Закарпаття. Мета організації — сприяти якнайшвидшому формуванню громадянського суспільства шляхом консолідації конструктивно налаштованих сил незалежно від їх партійної, професійної, національної, релігійної приналежності. Альянс об'єднає духовну, владну, бізнесову та професійну еліту краю задля створення громадянських інститутів регіону, рівних прозорих можливостей для кожного суб'єкта підприємницької діяльності, виявлення нових лідерів та інтегрування їх у владні структури, визначення пріоритетних напрямів розвитку.

Голова обласної державної адміністрації Геннадій Москаль наголосив, що слід піднятися над партійними інтересами задля блага всіх закарпатців. Доля краю — над усе.

Президентом Громадянського альянсу Закарпаття обрано депутата обласної ради Володимира Гісема.

У рамках асамблеї передбачено провести «круглі столи»: «Адміністративна реформа і вдосконалення механізму державного управління», «Проблемні питання забезпечення екологічної безпеки та стабільності», «Суспільні інститути як базові ланки громадянського суспільства».

Асамблея завершить роботу 21 грудня.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

Фотофакт

15 грудня опозиція провела у Києві мітинг, приурочений до перших роковин акції «Україна без Кучми». На передньому плані — співкоординатор акції Володимир Чемерис.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

СДПУ(о) відрізано. І, здається, не тільки від посади

Підсумок тижня

Відставка Віктора Медведчука з посади Першого заступника Голови Верховної Ради викликала шквал коментарів. Їх «різночитання», однак, не позбавлене спільної риси — майже повної відсутності безстороннього погляду на доконаний факт. Прихильники Віктора Володимировича стверджують із завойованих бастіонів інформаційного простору про «помсту», попереджаючи «месників», а заодно і довірливих обивателів про неминучі біди, що грядуть за «розправою». Від парламентської кризи, що більшість виборців ще якось може пережити, до цілковитої безперспективності надії на краще майбутнє в масштабах країни. Один із нинішніх стовпів об'єднаної соціал-демократії, а в недавньому минулому демократії взагалі — так йому належало за посадою — документувався з «Інтера» до того, що звів моральність опонентів Віктора Медведчука до «рівня каналізації». Чим ще раз позначив вершину свого морального розвитку.

Не грішать на беземоційність і ті, хто з неприхованим задоволенням споглядає на спорожніле крісло у президії сесійного залу.

Показову відстороненість від сенсації тижня, здається, демонстрував тільки сам герой — Віктор Медведчук. Заспокоївши співгромадян втішною звісткою: його відставка не дезорганізує парламент —лідер об'єднаних соціал-демократів навів лад і в термінології. Йому, з'ясовується, не помстилися, а виявили «відповідну реакцію на принципову позицію» Першого заступника Голови ВР. І тепер уже принципові есдеки ще більше об'єднаються для відповідного реагування на позицію політичних опонентів. Віктор Медведчук зосередиться на партійній роботі, тим більше що рідна партія доручила своєму вождеві найскладнішу ділянку — керування виборчим штабом СДПУ(о).

Цю зосередженість й так енергійного Віктора Володимировича дехто розцінює як початок неодмінного реваншу 31 березня над 13 грудня — чорним для об'єднаних Андрієвим днем. «Хотіли знищити лідера соціал-демократів, а влаштували йому хорошу й безплатну рекламну кампанію», «народ наш любить ображених», — такі аргументи загуляли відразу ж після прес-конференції відставника. І з ними можна було б погодитися, якби не мульке запитання: а чи вважає наш м'якосердний народ екс-віце-Голову ВР несправедливо скривдженим, тим паче жертвою? Усе-таки прізвище в нього не Ющенко, яке закарбувалося в народній пам'яті виплаченими пенсіями і повернутими зарплатами. І з цієї вдячної пам'яті ще не вивітрилося, хто доклав рук до відставки улюбленця мас. Хоча до чого тут народ, запитають скептики і нагадають відоме правило про те, хто вирішує долю загального волевиявлення. Але й тут для СДПУ(о) оптимістичного мало, шанси, за плагіатом з її ж достойників, — на рівні каналізації.

Один з відставних голів облдержадміністрацій (до речі, відставних не без палких зусиль Медведчука—Суркіса) доводив мені, опираючись на знання психології своїх колег: «Тепер керівники області ще тричі подумають, чи зустрічати їм пана Медведчука, чи краще гайнути з території на час візиту «високого гостя». На яку підтримку тут розраховувати, коли зрозуміло, що нині у фаворитах Банкової ходять інші? Я знаю, про що кажу...»

Напевно, знає. Принаймні знавець тонкої «губернаторської» психіки переконливіший, ніж «довірливі» пояснення В. Медведчука журналістам: Леонід Кучма був не в курсі.

Звичайно, ніхто не ризикне відправити у відставку з політичної карти країни потужну, хоч і поранену партію. І лідери її, напевно, ще підтвердять правило про загнаних у кут... Але панівний шмат електорального суходолу відбираний від благодатних ресурсів об'єднаним соціал-демократам здолати не вдасться. Попри всі обіцянки ще гірше Гісеве.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Нині у фаворитах Банкової ходять інші?

Протекціонізм задля красного слівця

Державна агрополітика усіляко підтримує інтереси закордону, а місце українських виробників — десь на задвірках

Перспектива

На ринку насіння сільгоспкультур дві новини. Незважаючи на протестні голоси з боку вітчизняних виробників посівного матеріалу, Міністр аграрної політики Іван Кириленко підписав-таки угоду з Федеральним міністерством з питань захисту прав споживачів, продовольства та сільського господарства ФРН. Згідно з нею наша країна висловила готовність скасувати або істотно знизити ставки ввізного мита на насіння вже в першому півріччі 2002 року.

На думку багатьох експертів, пільга істотно витісняє вітчизняних виробників посівного матеріалу з власного ж перспективного ринку, встановлює на ньому панування німців, які завдяки послабленням можуть наводнити нашу країну лежалим, але дешевшим, ніж «made in Ukraine», посівним матеріалом.

Друга звістка на перший погляд краща. Виробники об'єднуються. Нещодавно відбулися установчі збори Української асоціації з насінництва, яка відстоюватиме власні інтереси на громадських засадах. До неї увійшли численні виробники цієї продукції, дистриб'ютори та науковці. Організація, очікується, захищатиме вітчизняний ринок від теперішньої вакханалії. Під час зборів не раз мовилося, що сільгоспвиробникам часто-густо деякі фірми підсовують «високоякісний» закордонний посівний матеріал, який насправді і насінням назвати важко. Шкода, але прозріння у аграрників настає вже після весняно-польових робіт, коли за обіцяної стовідсоткової схожості, добре, якщо проклюнеться половина закладеного в ґрунт. Щоб уберегти селян від хаосу, потрібно запровадити державний реєстр підприємств, які вправі вирощувати та реалізувати посівний матеріал. Як, приміром, у країнах Прибалтики, де чітко визначено державні функції в насінництві.

Хотілося б помилитися, але сподівання, що новоутворення відстоюватиме позиції суто вітчизняних компаній та захистить ринок від іноземної насіннєвої навали, видаються малореальними. Асоціація з'явилася під егідою Ліги підприємців АПК, яку очолює віце-прем'єр та бізнесмен Леонід Козаченко. До її складу також увійшли представники закордонних підприємств, які активно лобіюють у нашій країні інтереси свого бізнесу. Якщо повернутися до згадуваної вже угоди, стає зрозуміло, що державна агрополітика усіляко підтримує інтереси закордону, а місце українських виробників — десь на задвірках. Як у країні, так, схоже, і в асоціації. І не дивно. Дозволити завозити іноземне насіння легше, ніж напрацьовувати свою систему виробництва і забезпечення села вітчизняним посівним матеріалом. А для деяких представників аграрного бомонду — і прибутковіше.

Іван ЛАЗНЮК.

Фотофакт

У місті Лева, в залах Національного музею, проходить ретроспективна виставка з нагоди 55-х роковин Львівської академії мистецтв. Перед глядачем постають роботи справді епохальних постатей — Романа Сельського, Вітольда Манастирського, Йосипа Бокшая та інших, хто стояв біля витоків львівської академічної школи художнього мистецтва.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

Енергетика

Замість коментарю

Чиновник обіцяє — народ мерзне

Можливо, що чимало родин у містах Первомайськ та Стаханов Луганської області запам'ятають нинішні передріздвяні морози на все життя. Як повідомили нашого кореспондента у Міністерстві з надзвичайних ситуацій, на ранок 17 грудня у Стаханові не опалюються 217 житлових будинків, у Первомайську —55.

Причина — різке падіння тиску газу, частковий вихід з ладу мережі центрального опалення, за ремонт якого взялися аварійні рятувальники з села Лоскутівка. Над будинками нависла загроза розмерзання системи. І не тільки. Оскільки замість батарей в хід пішли електроприлади, різко зросло споживання електроенергії, за яку доведеться платити. Тим часом комунальні служби і влада обіцяють усунути неполадки центральної мережі опалення у третій декаді грудня — тобто, може статися, і в новорічну ніч.

На тлі такої злочинної безпорадності деякі передноворічні звіти видаються нереальними. Наприклад, звістка про те, що країна збільшила видобуток власного природного газу на 1,6 відсотка, багатьом нагадує присягання чиновників з Мінпаливенерго про буцімто цілковиту готовність до осінньо-зимового періоду. Влада обіцяє — народ мерзне.

Сергій ВЛАД.

Обігріє і житло, і ферми

Нещодавно завершено спорудження газопроводу та газорозподільного пункту, через які голубе паливо подано до віддалених сіл Златоустове й Софіївка Березівського району. Потужність нової магістралі дає можливість забезпечити газом не тільки житло селян, а й тваринницькі ферми агрофірми «Маяк», очолюваної Героєм України Зінаїдою Гришко. Газопровід спорудила фірма «Ефес» з Овідіополя, що виграла оголошений тендер, а профінансували зі своїх бюджетів місцеві владні структури.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

Знову... «буржуйка»

Другий тиждень залишається без опалення селище Димитрове поблизу Олександрії на Кіровоградщині. Пікантність ситуації полягає в тому, що селище аж ніяк не залежить від імпортного газу, навпаки, тутешня теплоцентраль працює на місцевому бурому вугіллі. Але підвела саме вона — ТЕЦ-3 холдингової компанії «Олександріявугілля».

Хоча її обладнання імпортне, німецьке, та вік уже не той, незабаром сягне столітнього ювілею. Привезена до нас разом з іншими трофеями у сорок п'ятому, ТЕЦ вірою і правдою служила гірникам, але з часом німецька якість почала здавати позиції. Зимові неприємності траплялися дедалі частіше, а найпам'ятнішою з них досьогодні залишалась аварія 1993 року. Тоді врегулювати ситуацію допоміг терміново розконсервований паровоз і десятки самоскидів вугілля, безплатно розвезеного по дворах. Люди топили в квартирах «буржуйки», старі плити і комини, добре, що вони у багатьох збереглися. Енергетики ганяли по трубах холодну воду, і крижані на дотик батареї не віддавали, а забирали тепло з осель. Опалювальну систему було врятовано від розморожування, хоча дещо постраждав місцевий парк: вугілля вистачило не всім, і мешканцям довелося пиляти на дрова старі тополі. Акваріумних рибок і домашніх квітів у вазонах теж стало менше, а люди витримали те випробування без втрат.

Цьогорічна зима у Димитровому видалася така сама холодна, але вона невигідно відрізняється тим, що безплатного вугілля людям ніхто не роздає. Справжній приклад героїзму і організованості подає землякам димитрівська лікарня. За словами головлікаря, у палатах і кабінетах працюють 32 електронагрівальних прилади і одна піч-«буржуйка». Вугілля завезено, воду гріють у бані, кожен хворий отримав по дві ковдри. Адміністрацію непокоїть велике споживання електроенергії і гарячого чаю, але проводка поки що витримує, а чаєм регулярно напуває селищна рада і місцеві підприємці. Всі призначення лікарів виконуються, а загалом екстремальна медицина прагне в буквальному розумінні йти назустріч пацієнтам, кількість яких за цей холодний тиждень зросла на чверть. Хворих намагаються обслуговувати вдома, налагодивши безперебійну роботу трьох автомобілів для виїзних бригад. Така чітка робота нагадує знайомі з минулих часів навчання з цивільної оборони. Як довго триватиме цей вимушений тренаж, сказати важко. Чим лютіші стоятимуть морози, тим важче тепловикам запускати котли ТЕЦ після ремонту.

Ігор ШИРОКУН.

Регіон

■ *Житомир*

Різниця між заступником і керівником

З нагоди перших ста днів роботи на посту керівника Житомирської облдержадміністрації Микола Рудченко півтори години спілкувався з телеглядачами у прямому ефірі, а потім — із журналістами на прес-конференції.

Жителі області вже зрозуміли: хоч між посадами голови облдержадміністрації та його першого заступника лише один щабель службової драбини, людина докорінно міняється. Звіт самого Рудченка про перші сто днів тільки підтвердив це: він став різкішим у висловлюваннях, категоричнішим, вимогливішим. Щойно очолив область, довелося шукати нову роботу деяким керівникам обласних управлінь та районів. М. Рудченко мріє також позбутися «ключників» —керівників підприємств, які «тільки носять ключі», а очолювані колективи довели до ручки. Але лежачі гіганти на одному ентузіазмі, без грошей уже не підняти, тому добивається, щоб і Житомир мав пільги, які передбачені Законом України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку в Житомирській області».

Сам визнав, що фактично виконує функції мера Житомира. Запам'яталася перша робоча нарада в облдержадміністрації, на якій було поставлене авральне завдання: негайно, до Дня Житомира, відновити освітлення вулиць обласного центру. Цифри, які тоді прозвучали, вкотре підтвердили, що ми таки й справді бідні, бо дурні. Адже той борг, через який «Міськсвітло» відрізали від електроенергії, просто смішний, якщо порівнювати з витратами на відновлення розкрадених «металістами» системи освітлення. Зрадівши, що й струму не треба боятися, тільки дроту й кабелю поцупили 140 кілометрів...

Не лише від темряви довелося голові облдержадміністрації терміново рятувати житомирян, а й від холоду в квартирах, коли почалися морози.

Допекли Миколі Рудченку (а він сам керує автомобілем) і вибоїни на центральних міських вулицях. Зібравши керівників низки підприємницьких структур, він оголосив про створення регіонального фонду соціально-економічного розвитку. На перші зібрані гроші почали ремонтувати дороги Житомира. Голова облдержадміністрації переконаний, що лише бюджетними коштами всіх гострих проблем не розв'язати, тому не приховує добровільно-примусового характеру цього фонду:

— Сьогодні не виділяється жодна ділянка — ні під заправку, ні під кар'єр, поки не внесуть грошей до фонду.

Щоправда, сподівався на три мільйони гривень, а поки що вдалося зібрати мільйон.

Про відносини з міською владою каже так:

— Працюватимемо спільно, коли після виборів до мерії прийде нова команда.

Ще голові облдержадміністрації не дає спокою те, що в Києві реконструйований Хрещатик, у Сумах — «щербатик» (за прізвищем губернатора Щербаня), а от у Житомирі вулиця Михайлівська така занедбана, що бракує хіба що гужового транспорту. Схоже, керівник області таки зіпсував настрій підприємцям, діяльність яких прив'язана до цієї пішохідної «стометрівки», бо на спеціальній нараді запевнив, що Михайлівська стане Хрещатиком №2 без затрат бюджетних коштів.

Олексій КАВУН.

■ *Фотофакт*

У столиці, в палаці «Україна», за підтримки міського голови Олександра Омельченка проходить Міжнародна виставка-ярмарок товарів і послуг для дітей «Дитина XXI сторіччя».

Фото Тетяни ГОЛЯК.

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про звіт Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації

Заслухавши та обговоривши звіт Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Звіт Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації (далі — Спеціальна контрольна комісія) взяти до відома.

2. Відзначити, що процес приватизації супроводжується фактами розкрадання державного майна.

3. Вказати на необхідність посилення Спеціальною контрольною комісією контролю за здійсненням приватизації.

4. Доручити Спеціальній контрольній комісії разом з Генеральною прокуратурою України проводити перевірку приватизації стратегічно важливих підприємств на відповідність законам України.

5. Встановити головним критерієм оцінки приватизації державного майна ефективність діяльності приватизованих підприємств.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ.

м. Київ,
29 листопада 2001 року.
№ 2842-III

2001-й: поліетнічне суспільство з «happy end»,

або Деякі роздуми про забезпечення етнічних прав в Україні

2001-й, безсумнівно, ввійде в історію нашої держави як рік ювілеїв. Він на диво насичений ювілейними датами: насамперед це 10-річчя проголошення незалежності України, 5-річчя прийняття Конституції України, 10-ліття Всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 року, який підтвердив прагнення громадян України всіх національностей жити в суверенній, незалежній державі.

З дистанції цих знаменних подій, які вже належать історії, випадає слушна нагода висловити деякі міркування з проблем державної етнополітики та забезпечення етнонаціональних прав у нашій Вітчизні.

Гадаю, немає потреби доводити актуальність цієї теми, адже підтримання міжнаціонального миру і злагоди у середовищі поліетнічного населення — необхідна запорука загальної стабільності всього українського суспільства.

Слід зазначити, що цією проблемою намагаються опікуватися всі гілки державної влади. Велику увагу цьому напряму соціальної політики, її законодавчому забезпеченню приділяє Верховна Рада України і, зокрема, її профільний Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин.

Відомо, що за оцінками таких авторитетних міжнародних організацій, як ООН, РЄ, ОБСЄ, українське законодавство у царині захисту прав етнонаціональних спільнот загалом адекватне принциповим засадам і основним вимогам міжнародно-правових стандартів у цій галузі. У висновках незалежних міжнародних експертів також не раз відзначалося, що створена в суверенній Україні законодавча база із забезпечення прав громадян, які належать до національних меншин, є однією з найдемократичніших у світі. У цьому незаперечна заслуга і вищого законодавчого органу — Верховної Ради України.

Важливим здобутком суверенної України є те, що вироблений за десять років незалежності новий досвід позитивного розв'язання етнічних проблем, підтримання атмосфери міжнаціональної злагоди і толерантності дає свої вагомі плоди. У цьому досвіді закладено, без перебільшення, одну з ключових засад і передумов подальшого зміцнення української державності.

Але й тут завжди треба бути об'єктивно самокритичним, бо, незважаючи на помітні здобутки у сфері здійснення етнополітики та дотримання прав людини і громадянина, в Україні залишається, хоч як це прикро, ще досить багато невирішених гострих питань, зокрема етнополітичного виміру. І цілком природно, що час від часу назовні спливають приховані, раніше непомітні навіть фахівцям, ситуації, коли ці питання потребують нагального аналітичного розгляду і з'ясування всіх обставин та чинників, які зумовлюють їхню актуалізацію.

От і сьогодні мусимо вкотре повернутися до оцінки такого ганебного явища (за історико-хронологічними мірками не дуже віддаленого, а то й зовсім близького минулого), як депортація за етнічною ознакою.

Примусові переселення та депортації цілих народів важко піддягають усвідомленню і аналізу, їм немає і ніколи не буде жодного виправдання. Для жертв таких антигуманних, нелюдських акцій вони назавжди залишаються драматичним, а то й трагічним життєвим досвідом, своєю несправедливістю та брутальністю ображають почуття, національну пам'ять й історичну самосвідомість нащадків.

Наше завдання полягає в подоланні наслідків такої, воістину драконівської, політики на всіх рівнях і в усіх ланках суспільного організму. Без цього ускладняться перспективи зміцнення міжетнічної злагоди, гальмується формування і розвиток справді демократичного, громадянського суспільства в Україні. Незалежна Українська держава рішуче засудила злочинні акції проти народів і національних меншин, які стали об'єктом жахливих депортацій. Україна підтримує їхні справедливі вимоги і прагнення, всіляко сприяє їх добровільному поверненню в місця свого історичного проживання. На цьому напрямі здійснюються заходи і на законодавчому, і на виконавчому рівнях.

Так, ще 2000 року комітет організував парламентські слухання «Проблеми законодавчого врегулювання і реалізації державної політики щодо забезпечення прав кримськотатарського народу та національних меншин, які були депортовані і добровільно повертаються в Україну». За їхніми результатами Верховна Рада схвалила спеціальні рекомендації вищим державним органам влади.

Крім того, на розгляд до парламенту передано вкрай важливий законопроект, який прямо стосується цієї проблеми — «Про реабілітацію та забезпечення прав осіб з числа етнічних спільнот, що зазнали репресій та були депортовані з території України».

Зрозуміло, що прийняття такого закону не розв'яже у повному обсязі всі складні політико-правові проблеми осіб, депортованих за національною ознакою. Та все-таки це могло б стати — і віриться, що стане,— істотним кроком у процесі реабілітації цієї категорії громадян.

До речі, хотілося б окремо зазначити, що до Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин останнім часом надходять не лише звернення, пов'язані з питаннями депортації кримських татар та осіб інших національностей, які нині повертаються в Україну, а й багато таких, що стосуються українців, яких було насильно виселено з їхніх автохтонних земель у Польщі на територію України. Дедалі активніше порушуються питання про надання останнім, а їх налічується сотні тисяч, статусу депортованих. Вони не втратили надій на вирішення своєї долі. І тут нас чекає велика і копітка праця.

Ворожнечі немає. І цим дорожимо

Абсолютно справедливо, що найоб'єктивнішим критерієм оцінки конкретних законодавчих актів є суспільна результативність їхньої дії. Отже, керуючись цим критерієм, акцентуємо увагу на тому загальновизнаному факті, що обсяг задоволення інтересів і потреб всіх етнічних спільнот, відображених у національному законодавстві України, став одним з важливих чинників відсутності міжнаціональних конфліктів і тим паче — відкритої ворожнечі на етнічному грунті, що ми, на жаль, спостерігали в багатьох сусідніх державах. Слід дорожити цим безцінним спільним надбанням українського народу — громадян України всіх національностей.

Домінування в Україні сприятливих, толерантних міжетнічних відносин постійно підтверджують результати досліджень, що їх регулярно проводять різні соціологічні та маркетингові служби. Серед них — така авторитетна, як «СОЦІС — Геллап». Більшість опитаних незмінно вважають, що в Україні відсутня дискримінація національних меншин. Високий відсоток (близько 85) респондентів переконані, що представники різних національностей мають в Україні рівні можливості під час влаштування на роботу, отримання освіти, задоволення своїх соціально-культурних потреб.

Це прямий наслідок того, що незалежна Українська держава незмінно керується основоположною тезою: її громадяни — представники різних етнонаціональних спільнот — активна суспільна сила. Шляхом підтримки соціально-економічних та демократичних перетворень, які сприяють розвитку національних меншин, держава має забезпечувати їхній активний внесок у реформування українського суспільства та подолання кризових явищ у ньому.

Контролюючі функції за дотриманням чинного законодавства в етнонаціональній сфері здійснює Комітет ВР з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин. Так, 14—15 лютого 2001 року комітет провів своє виїзне засідання в Одесі, де розглядалося питання «Про стан виконання Одеською облдержадміністрацією законодавства України у сфері захисту прав та задоволення потреб національних меншин».

У червні 2001 року комітет підготував парламентські слухання на тему «П'ята річниця прийняття Конституції України. Права і свободи громадян України —сподівання і реальність», де багато уваги було приділено проблемам прав національних меншин.

10 вересня цього року члени комітету провели зустріч з доповідачем ПАРЄ пані Ханною Северінсен. Для участі було також запрошено керівників об'єднань національних меншин України. На цій зустрічі всебічно обговорено питання щодо стану реформування національного правового поля України відповідно до норм і стандартів Ради Європи.

На сьогодні одне з найактуальніших завдань комітету — концентрація зусиль на завершенні формування нормативно-правової бази, необхідної для практичної реалізації державної політики в галузі міжнаціональних відносин, та розв'язання опосередковано зв'язаних з ними міграційних проблем.

Організаційно-реформаційні... негаразди

Принагідно хотів би ще раз звернути увагу громадськості — і української, і міжнародної — на організаційно-реформаційні негаразди, що переслідуютьось уже дев'ять років центральний орган виконавчої влади України у сфері етнонаціональної та міграційної політики. Його реорганізації набули, просто-таки, перманентного характеру. Міркуйте самі, простеживши хронологію цих змін за роками:

— 1992: Комітет у справах національностей при Кабінеті Міністрів України;

— 1993: Міністерство України у справах національностей та міграції;

— 1994: Міністерство України у справах національностей, міграції та культів;

— 1995: Міністерство України у справах національностей та міграції;

— 1996: Державний комітет України у справах національностей та міграції;

— 2000: Державний департамент у справах національностей та міграції при Міністерстві юстиції України.

До речі, ліквідацію Державного комітету України у справах національностей та міграції у грудні 1999 року можна кваліфікувати як порушення прав національних меншин, оскільки вона не відповідає конституційній нормі (стаття 22 Конституції України), а також є прямим порушенням ст. 5 Закону України «Про національні меншини в Україні». Ця ліквідація призвела до звуження кадрового ресурсу і втрати спеціальних структур, функцією яких є насамперед контроль за виконанням законодавства, пов'язаного із захистом етнонаціональних меншин та регулюванням міжнаціональних відносин.

Історія ця повинна б мати свій «happy end». Так, відновлення вищезазначеного комітету указом Президента України від 13 вересня 2001 року показує, що позбавлення цього центрального органу виконавчої влади свого попереднього статусу виявилося помилковим і засвідчує доцільність його подальшого функціонування. На жаль, уряд чомусь зволікає з виконанням указу Президента, а громадськість України (передусім представники етнонаціональних спільнот) стурбована незрозумілою, з їхньої точки зору, позицією Кабінету Міністрів України. Про це свідчать і численні звернення до нашого комітету. Всі чекають, коли нарешті з'ясується ситуація щодо цієї проблеми.

Попри складні політичні процеси, і у межах Верховної Ради, і загалом у державі, долаючи різноманітні бар'єри то політичного, то організаційного характеру, комітет здійснює планомірну підготовку вкрай важливих для нашого поліетнічного суспільства законопроектів. Серед них можна назвати нещодавно прийняті закони: «Про громадянство України», «Про біженців», «Про імміграцію»; передані на розгляд у Верховну Раду проекти законів: «Про статус кримськотатарського народу», «Порядок надання притулку в Україні іноземцям та особам без громадянства», уже згаданий вище «Про реабілітацію та забезпечення прав осіб з числа етнічних спільнот, що зазнали репресій та були депортовані з території України», «Про внесення змін до Закону України «Про правовий статус іноземців» (щодо уточнення поняття про іноземців) та інші.

Як відомо, Україна у зв'язку з особливостями свого географічного розташування перебуває в одному з центрів сучасних міграційних процесів, підсилених до того ж останніми тривожними подіями у світі. Ця обставина змушує нашу держав вживати необхідних заходів для забезпечення належного правового регулювання у цій складній сфері.

На закінчення зазначу: ми мусимо глибоко усвідомлювати і пам'ятати завжди, що однією з важливих умов інтеграції України у правову, демократичну багатонаціональну Європу є забезпечення належного законодавчого поля для реалізації прав і свобод етнонаціональних меншин. Оскільки Україна обрала курс на побудову демократичного суспільства і правової держави, то слід постійно враховувати, що конче потрібним чинником просування на цьому шляху є забезпечення прав національних меншин, їх повноцінної участі в реалізації демократичних прав і свобод. Лише за таких умов забезпечуватиметься дієва роль етнічних спільнот у збереженні суспільної стабільності в Україні.

Геннадій УДОВЕНКО,
голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин.

Ставки — високі, козирі — економічні

Регіон: політичний спектр

Не очікуючи офіційного старту, передвиборні перегони в області фактично вже давно розпочали і політичні партії, і позапартійні претенденти на депутатські повноваження. Звісно, до виборів готуються також і владні структури. На Запоріжжя почали учащати високоповажні гості зі столиці. Випадковість? Чи, можливо, підготовка до виборів спонукає до прискорення розв'язання економічних проблем? Адже вони — вагомий аргумент у передвиборній агітації. Без економічного зростання забезпечити підвищення життєвого рівня електорату, чим особливо сьогодні переймаються геть усі, неможливо. А саме його матеріальне становище гратиме якщо не першу, то й не останню роль, коли після часу розкидати обіцянки настане час збирати голоси виборців.

Бідність — головний козир лівої опозиції

Сьогодні, за офіційними даними, майже третину запоріжців можна віднести до категорії бідних (середньомісячний дохід на людину — близько 160 гривень). В області навіть серед працюючих 180 тисяч (24,5 відсотка) отримують зарплату меншу від цієї суми. А всього в регіоні працездатних із такими доходами — 481 тисяча. Працездатних! Чи варто тоді говорити про 580 тисяч пенсіонерів, основним джерелом котрих є пенсія?

Про рівень доходів запоріжців промовисто свідчить кількість оформлених житлових субсидій. Щорічно в області їх отримують понад 105 тисяч сімей. Субсидіями на Запоріжжі вже скористалася кожна друга сім'я. Та це не дивно. Як, наприклад, вижити сім'ї (а таких у регіонах 26 тисяч), де середньомісячний дохід на кожного не перевищує 50 гривень — утричі(!) нижче від визначеної Світовим банком межі бідності і майже в сім(!) разів нижче нашого прожиткового мінімуму?

Звідси — і опозиційні до нинішньої влади настрої, і значна підтримка лівих у регіоні. Щоправда, останнім часом вони почали втрачати свій електорат — нарощує темпи обсягів виробництва промисловість (область перша серед інших регіонів України подолала визначальні рубежі 1990 року), помітні здобутки розпочатих реформ в АПК (цього року зібрано більш як 2,5 мільйона тонн ранніх зернових). А ці та інші позитивні зрушення в економіці краю вже дають місцевій владі певні можливості впливати на життєвий рівень населення — створюють нові робочі місця (у 2001-му їх уже створено понад 5 тисяч, а працевлаштовано 28,3 тисячі осіб), ліквідовують заборгованість із виплати зарплати (з початку року суму боргу скорочено майже на 48 мільйонів гривень, повністю погашено борги перед 74 тисячами працівників) тощо.

Однак повністю стабілізувати до початку виборів соціально-економічну ситуацію в області владі, зрозуміло, не вдасться. Тому майбутні кандидати в депутати від лівих опозиційних партій на виборах без підтримки запорізького електорату не залишаться. Так, за КПУ, як стверджують соціологічні опитування, проголосує більш як 22 відсотки виборців регіону, за прогресивних соціалістів — 10,4 а за СПУ — 7,63 відсотка.

Із 67 зареєстрованих у регіоні партій пристойні шанси на виборах (особливо в екологічно забрудненому обласному центрі) може мати ПЗУ. За рахунок політичної реклами та PR-супроводу значно зміцнила свої позиції на Запоріжжі партія «Яблуко». Навіть після нещодавньої нищівної поразки національної збірної з футболу переважну більшість своїх прихильників зберегла СДПУ(о). За неї сьогодні в області готові віддати свої голоси 7,45 відсотка виборців, коли, наприклад, за НДП — 7,11, партію «Трудова Україна» — 6,76, за «Нову генерацію» — 5,37, «Демсоюз» — 3,47, а за Партію регіонів — 3,29 відсотка.

Утім не беруся однозначно стверджувати, що чотиривідсотковий бар'єр одноосібно здолає навіть СДПУ(о), не кажучи вже про партії з нижчим рейтингом. Тому, гадаю, для майбутніх виборів буде характерне не партійне «клонування», а блокування, що забезпечує місця у приміщенні з куполом на вулиці Грушевського в Києві.

Схоже, на Запоріжжі основні перегони розгорнуться між 4—5 партіями та двома блоками — «Наша Україна» і «За єдину Україну».

Їх знають в обличчя

Сьогодні, наприклад, зростає кількість прибічників у блоку Юлії Тимошенко, партії Олександра Мороза, а також — навдивовижу стрімко — в об'єднання Віктора Ющенка. Нині за блок «Наша Україна» готові проголосувати більш як 14 відсотків запорізьких виборців. Проте як розвиватимуться події завтра?

Незаполітизованому населенню мало про що каже назва тієї чи тієї партії. Його ставлення до них, найпевніше, ототожнюють з іміджем їхніх лідерів.

Так, високий рейтинг популярності названих вище політиків можна, певно, пов'язувати з подіями листопада минулого року, які призвели до значного зростання невдоволених діяльністю Президента та його команди, а потім — і до урядової кризи. Хоча «касетний скандал» в області практично вщух, більше половини запоріжців (принаймні про це свідчать соціологічні опитування) не в захваті від нинішнього життябуття, дій центральних органів влади. І, з'ясовується, для багатьох виборців, налаштованих на суспільне впорядкування та державотворення, об'єднання правих і центристів у блок, який очолила авторитетна особистість, — прийнятний варіант. Про підтримку блоку В. Ющенка на майбутніх виборах уже заявили 36 громадських організацій.

За словами лідера обласної організації партії «Реформи і Порядок» Сергія Соболєва, блок «Наша Україна» сподівається на підтримку в Запоріжжі 15—18 відсотків виборців, а по регіону — 10—12 відсотків.

Осідланий адмінресурс

На майбутніх виборах «Нашій Україні» (звісно, не лише їй) протистоятиме також і блок «За єдину Україну». До того ж схоже, що саме блок «За єдину Україну» матиме найбільший доступ до адмінресурсу регіону. Так, майже всі районні та міські осередки тієї самої Партії регіонів, яка нині налічує в області 15 тисяч членів, очолюють люди, котрі посідають аж ніяк не найнижчі місця у владних структурах.

Чи сприятиме це політичній конкурентоспроможності новоявленого блоку? Безперечно. На відміну від центральної, місцева влада має у виборців значно більший авторитет. І за останній рік довір'я до неї зросло. Про це, наприклад, свідчать високі рейтинги голови облдержадміністрації Євгена Карташова, його заступника Олександра Сіна, міського голови Бердянська Валерія Баранова, міського голови Запоріжжя Олександра Поляка та інших посадових осіб.

Звичайно, впливати на електоральний вибір буде й директорський корпус. Адже значна частина виборців більше зорієнтована не на заклики або програми якоїсь із партій чи блоків, а на інформацію свого керівництва, його позицію. І хоча директорський вплив на колективи підприємств після приватизації помітно ослаб, нехтувати ним ніхто не буде.

Так чи інакше, а за підтримки директорського корпусу (така неафішована підтримка — хай і неоднозначна — є) в місцевої влади з'являється додаткова можливість істотно впливати на результати виборів. Цьому посприяв і достатній інформаційний ресурс влади, переважна більшість різноманітних фондів та громадських об'єднань, які вже активізували свою діяльність.

З огляду на імідж кандидата

А за кого проголосував би незаангажований запорізький виборець?

Політологи стверджують: «За того, хто має досвід економіста (юриста, управлінця, політика) і вже заявив про себе розв'язанням тих чи тих електоральних проблем. Звісно, при цьому враховуватиметься і передвиборна програма претендента на депутатські повноваження, і його політичні погляди. Та передусім виборець, який не цікавиться й сам безпосередньо не бере жодної участі в політичному житті регіону (а таких на Запоріжжі більше половини. — **Авт.**), прийматиме відповідальне рішення з огляду на імідж конкретного кандидата».

Нещодавно, виступаючи на зборах активу Розівського району, голова облдержадміністрації Євген Карташов заявив, що розібратися пересічному виборцю в благих намірах усіх політичних партій та блоків буде дуже важко, а тому було б доцільніше голосувати за кандидатів, які зарекомендували себе у розв'язанні конкретних економічних проблем регіону...

Так, козирі у передвиборній боротьбі, без сумніву, будуть з економічної колоди. Річ у іншому — в чиїх руках таких козирів буде більше. Щоправда, іноді й козирі не рятують...

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Офіційно

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за порушення законодавства про бюджетну систему України

Верховна Рада України *постановляє:*

І. Внести до Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122) такі зміни:

1. Доповнити Кодекс статтею 164^{12} такого змісту:

«Стаття 164^{12}. Порушення законодавства про бюджетну систему України

Використання бюджетних коштів усупереч їх цільовому призначенню або недотримання порядку проведення операцій з бюджетними коштами, як це встановлено чинним бюджетним законодавством, — тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від тридцяти до сімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ті самі дії, вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, — тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб від сімдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

2. У статті 221 та частині першій статті 294 цифри «164^{5} — 164^{11}» замінити цифрами «164^{5} — 164^{12}».

3. У статті 255:

у пункті 1 частини першої:

в абзаці другому цифри «164 — 165^{2}» замінити цифрами «164 — 164^{11}, 165^{1}, 165^{2}»;

доповнити пункт двома абзацами такого змісту:

«органів державної контрольно-ревізійної служби України (стаття 164^{12});

Рахункової палати (стаття 164^{12})»;

пункт 13 частини другої виключити.

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 15 листопада 2001 року. № 2787-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Ірак про торговельне, економічне, наукове та технічне співробітництво

Верховна Рада України *постановляє:*

Угоду між Урядом України та Урядом Республіки Ірак про торговельне, економічне, наукове та технічне співробітництво, підписану 9 жовтня 2000 року в м. Багдаді, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 15 листопада 2001 року. № 2794-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про умови резервних поставок і оплати російського природного газу в Україну в 2001 році

Верховна Рада України *постановляє:*

Угоду між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про умови резервних поставок і оплати російського природного газу в Україну в 2001 році, підписану 22 грудня 2000 року у м. Москві, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 15 листопада 2001 року. № 2795-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про гарантії транзиту російського природного газу територією України

Верховна Рада України *постановляє:*

Угоду між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про гарантії транзиту російського природного газу територією України, підписану 22 грудня 2000 року у м. Москві, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 15 листопада 2001 року. № 2796-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про додаткові заходи щодо забезпечення транзиту російського природного газу по території України

Верховна Рада України *постановляє:*

Угоду між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про додаткові заходи щодо забезпечення транзиту російського природного газу по території України, підписану 4 жовтня 2001 року у м. Києві, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 15 листопада 2001 року. № 2797-III.

Серед стандартів країн альянсу — повага до опозиції. Бо без цього немає демократії

Минулого тижня у Брюсселі, в штаб-квартирі НАТО, перебували десять народних депутатів України — представників трьох фракцій, кожен з яких отримав персональне запрошення взяти участь у протокольному візиті. Робота була наповнена брифінгами, дискусіями, обміном думками з політичним та військовим керівництвом альянсу, з Генеральним секретарем НАТО лордом Робертсоном Порт-Елланським.

Редакція звернулася до учасників візиту з проханням поділитися враженнями.

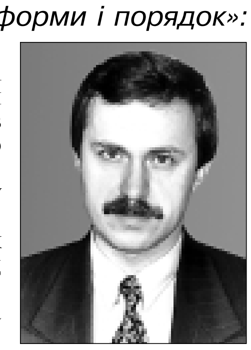
Олександр МОРОЗ, «Лівий центр»:

— Важливо, що в складі нашої делегації були представники і правоцентристських, і лівоцентристських політичних партій, які розуміють необхідність зміни системи влади. Власне, тому вони й віднесені до опозиції. Наша поїздка до Брюсселя — то реакція керівництва НАТО на спробу керівництва ВР України не допустити висловлення там іншої думки про стан справ у нас. Саме тому під час поїздки офіційної делегації парламенту нинішнього року до Брюсселя представників опозиції в її складі не було. Але в НАТО — не ликом шиті, вони самі запросили і нас. Враження від розмов, які відбулися впродовж двох днів перебування у НАТО, таке: ця організація — напередодні серйозних перемін. Бо нові виклики, пов'язані з міжнародним тероризмом, міграцією злочинства, наркотиків, несанкціонованою торгівлею зброєю набули ознак серйозної небезпеки для держав альянсу, і не лише. Тому треба шукати адекватні механізми нейтралізації цих загроз, хоча це не так просто, як свідчать і самі спеціалісти НАТО. З'ясувалося, що альянс не має таких ефективних засобів, скажімо, в організації цивільної оборони, які мали у свій час країни Варшавського пакту. А також, з точки зору мобільності, здатності до виживання відповідних контингентів тощо. Крім того, є нові обставини по лінії стосунків США і європейських партнерів НАТО, НАТО і ЄС. Велика кількість держав —двадцять шість — входить нині до програми «Партнерство заради миру». І це теж поставило перед альянсом зовсім нові завдання. Вони, на мою думку, найпевніше вписуються в ідею створення загальноєвропейської системи безпеки і співробітництва.

Участь України в програмі НАТО «Партнерство заради миру» — потрібна тенденція. Оскільки НАТО — суб'єкт міжнародного життя, і не зважати на це, маючи на увазі, що кордони НАТО вже є безпосередньо кордонами України, не можна. Проте аналіз співробітництва НАТО і України свідчить про певну декларативність у ставленні до цієї проблеми з боку української влади. Зокрема, наша влада не поспішає запроваджувати прозорий цивільний контроль над Збройними Силами. А саме цього вимагає Хартія про партнерство з НАТО. І тому ми звертали на це увагу керівництва НАТО. Крім того, ситуація в Україні характеризується тенденцією до утвердження диктатури, яка несе в собі загрозу в усіх проявах. Щодо тоталітаризму, тероризму, злочинності, торгівлі зброєю. Представники різних опозиційних політичних сил в Україні однаково бачать цю небезпеку. А держави альянсу сповідують демократію, повагу до прав людини, високі стандарти життя. Тобто те, чого немає в Україні. Є над чим замислитися. Обмін думками був, на мій погляд, корисним для представників держав, що входять до НАТО і до ЄС. І для нас.

Ігор КОЛІУШКО, «Реформи і порядок»:

— Перш за все мені було цікаво побувати у штаб-квартирі НАТО і в штабі командування збройними силами НАТО в Європі. Довідатися про їхню організацію, дізнатися про те, що сьогодні НАТО перебуває у стадії трансформації, пов'язаній із змінами у світі. А також довідатися безпосередньо від представників НАТО, від Генерального секретаря лорда Робертсона про їхні плани щодо відносин НАТО з Україною і з Росією. Ця тема мене найбільше турбувала тому, що після трагедії 11 вересня у США багато чого змінилося у світі. Йде війна з тероризмом, яка може досить серйозно змінити геополітичне становище України. Тому що США на сьогодні дуже зацікавлені у відносинах з Росією. І викликає тривогу невизначена позиція керівництва України в цих питаннях, і це в той час, коли наша держава може стати розмінною монетою у відносинах між НАТО і Росією. Переконаний: Росія не залишає імперських планів щодо повернення України під цілковитий контроль в тій чи іншій формі. І може статися так, що це буде прийнятна ціна, яку і США, і НАТО в цілому погодяться заплатити за поступки з боку Росії в розширенні НАТО й організації спільної антитерористичної коаліції.

Це ті питання, які мене найбільше турбували. Правда, маю сказати, що всі, з ким ми зустрічалися, в тому числі лорд Робертсон, запевнили, що цього не буде. Що відносини Росії з НАТО жодним чином не погіршать його відносини з Україною. І лише від України залежить майбутнє цих відносин.

Вважаю, дуже погано, що Україна досі не прийняла політичне рішення про вступ до НАТО, не подала заявки. Нині такі рішення прийняли, зокрема, Албанія і Македонія, які, за оцінками представників НАТО, знаходяться дуже далеко від нього за всіма параметрами. А у нас що, рішучості бракує?

Безперечно, ставлення до кожної держави визначається її економічним і політичним становищем. Найперше, внутрішнім становищем, яке в свою чергу диктує можливості зовнішньої політики цієї держави.

Та якщо економічне зростання залежить від дуже багатьох чинників, а не лише від керівництва держави, хоча й дуже багато в цьому питанні залежить саме від нього, але залежить і від суспільства в цілому. То ось політична позиція — стовідсоткова відповідальність керівництва.

Михайло ПАВЛОВСЬКИЙ, «Батьківщина»:

— Отут, у штаб-квартирі НАТО, ми побачили, що альянс нині значно розширює свої функції. І здійснює не тільки захист територій. А й займається безпекою в широкому розумінні, що включає і боротьбу з тероризмом. Тепер, коли Росія підписала угоду з НАТО і увійде у двадцятку тих країн, які обговорюватимуть відповідні рішення альянсу, ми розуміємо, що курс на зближення України з НАТО є правильним. А з другого боку, ми відчули, що це потрібно робити й тому, що в ньому представлені країни, які відстоюють найвищі цінності: демократію, права людини, прогресивний розвиток. І нам було дуже прикро, коли нас просто не розуміли, дивувалися, як може бути, що Україні пропонують грант для того, щоб організувати передвиборну дискусію в засобах масової інформації, але телеканали бояться взяти цей грант. Бояться, бо влада дала команду не допускати опозицію на екрани телебачення. А грант передбачав: допускати всіх. Бо так є в демократичних країнах. Утисків опозиції там не розуміють. Наша влада готується до виборів так, щоб ті, хто справді відстоює інтереси народу, а це однозначно блок Юлії Тимошенко і сили, які очолює Олександр Мороз, були в інформаційній ізоляції. Та це означає й те, що опозиція згуртується і ми разом змінимо цей режим і почнемо рухатися до європейських цінностей, до європейського добробуту для всіх, для народу. І ніхто нікого не буде боятися, бо після зміни режиму наступні вибори проходитимуть демократично.

Влада сподівається, що в умовах блокади люди забудуть, скільки корисного встигла зробити віце-прем'єр Юлія Тимошенко. Що забудуть люди, як влада переслідувала її, заарештовувала за те, що вона вела війну з тіньовим капіталом, дбала про бюджет країни. Марно влада сподівається. Люди того не забули. Іншого такого віце-прем'єра немає.

Вибори 31 березня 2002 року — останній шанс. Або Україна піде демократичним шляхом розвитку, або скотиться в морок тоталітаризму. Досвід НАТО показує: надзвичайні події в Югославії, Косово сталися тому, що президент Мілошевич ігнорував парламент. З цього починалася трагедія.

Ідеальний парламент для нашої нинішньої влади — філіал адміністрації Президента. Цього вона прагне. Отут, в Європі, ми особливо відчули справедливість слів лауреата Нобелівської премії американця Самуельсона: «Нормальна влада бореться за нормальний стандарт життя для всіх громадян, а ненормальна влада бореться за владу».

Сучасний світ не терпить

Головною політичною подією країни минулого тижня, безперечно, стала зустріч президентів України та Російської Федерації в рамках проведення україно-російського економічного форуму в Харкові. Рандеву Леоніда Кучми та Володимира Путіна подаль від столичних резиденцій, на тлі колись «республік єдиних», а нині не зовсім благополучних держав-сусідів, стають, схоже, вже правилом. Мабуть, на свіжому повітрі, зі змінними декораціями, за відсутності численного почту і думається легше, і рішення приймаються відповідальніші та зваженіші. Бо країна, держава — це не лише столична тусовка, а й життя та сподівання багатомільйонних народів.

Чого очікувала від харківської зустрічі еліта двох країн тоді, як президентські літаки вже взяли курс на прикордонний Харків? Про що і як говорили президенти в стінах Національної юридичної академії, де відбувався форум? Зрештою, чи справдяться надії, покладені на харківську зустріч бізнесових кіл і чергове спілкування тет-а-тет керівників двох держав?

Харків — хоча й півторамільйонне, але все-таки провінційне місто. Лімузини на його вулицях зустрінеш не щодня. До зустрічей високих гостей харків'яни готуються заздалегідь і відповідально. Шляхи, якими мали проїхати кортежі, кілька днів поспіль прибирала ціла армія двірників. Не лише прибрали геть увесь сніг, а й каналізаційні люки заасфальтували. Чи віднайдуть тепер кошти на зворотний процес?

Поталанило студентам і школярам: у день проїзду президентів центральними вулицями міста занять у багатьох навчальних закладах не було. Всі мерзли і розмахували прапорцями. Дещо підфортунило, кажуть, і працівникам тих цехів Харківського авіазаводу, де президенти пройшлися пішки: напередодні їм видали зарплату за півроку. Інші, вочевидь, змушені чекати на черговий візит важливих гостей. Розлючені були, як завжди, водії. Цього разу керівник обласної ДАІ офіційно порекомендував усім приватникам у дні проведення форуму за кермо не сідати, а на центральних магістралях міста і зовсім не з'являтися. Дивно все це спостерігати. Кажемо і мріємо про демократичне громадянське суспільство, європейський дім, а живемо і мислимо й далі по-царськи: пан їде — капелюха геть, а ще краще — на коліна.

Президента Росії в Харкові чекали не вперше. Борис Єльцин обіцяв, але не приїхав, зате капітально підремонтували деякі шляхи. Володимир Путін з ремонтом не підсобив, але підтримав ідею української сторони проводити такі зустрічі в Харкові регулярно, а головне — результативно. Та, хоч би що там було, харківський економічний форум «Україна—Росія» перевершив усі сподівання. В його роботі взяло участь удвічі-утричі більше «посланців», ніж очікували. У готелях бракувало місць, багатьох учасників та представників ЗМІ організатори змушені були розміщувати в заміських пансіонатах.

Тож чим спричинено такий жвавий інтерес брати-слов'ян одне до одного? Адже тільки-но закінчили споруджувати прикордонні стіни... Напевно, кордони і справді в сучасному світі не так роз'єднують, як об'єднують народи. Вочевидь, треба було все-таки спорудити прикордонні стовпи, щоб зрозуміти через десять років незалежності де-юре, що ми де-

факто залишилися й історичною спільнотою людей, і ще на довгі роки єдиним економічним простором.

«Безперечно, зустріч додає оптимізму, — каже директор ХТЗ Петро Тодоров. — Росіяни заявили, що вони хочуть працювати і працюватимуть на наших тракторах. Багатьох машин такого класу, як ми виготовляємо, в Росії немає, а потреба в них дуже велика. Особисто я радий, що прийшло розуміння того, що таку складну сільськогосподарську техніку не можна зробити за рік-два. Та й чи варто? Тому, якщо російська сторона внесе наш трактор до реєстру техніки, яка купуватиметься за лізингом, визнає його вітчизняною машиною, то можна буде казати про збільшення випуску тракторів у кілька разів. І це стосується не лише тракторів. Ще близько півтора десят-

Така потреба є у нас

Обговорюємо закон

Прийнятий Верховною Радою закон про теледебати для справді демократичної країни був би досить екзотичним. Адже за демократії нема жодної потреби законодавчо змушувати мас-медіа представляти точки зору або програми всіх політичних сил, які беруть участь у виборах. А українські умови спонукують законодавців до отаких екстравагантних дій. Ми поцікавилися у представників деяких країн, як у них регламентовано передвиборні теледискусії.

Як повідомили «ГУ» в **Посольстві Угорщини в Україні**, у цій державі взагалі не прийнято проводити теле- і радіодебати напередодні парламентських виборів. Відповідно нема і законів, які регулювали б цей процес. Однак, з'ясувалося, угорцям знаний цей жанр телевізійної «розваги». Вперше 1998 року перед другим туром парламентських виборів лідери двох партій, котрі набрали найбільшу кількість голосів після першого туру, постали у прямому телеефірі перед своїми виборцями. То було їхнє побажання зустрітися. Керівництво державного телеканалу пішло назустріч політикам.

В Угорщині, так само як і в Україні, мішана виборча система. Однак лише партії мають право на агітаційні виступи в електронних ЗМІ. До того ж винятково на державному каналі. Черговість виступу визначає жереб. Що ж до рекламних роликів партій і передвиборних сюжетів, то їх транслюють на приватних каналах. Однак спеціальний державний орган стежить за об'єктивністю висвітлення і за тим, щоб розцінки на рекламу на приватних каналах були для всіх однакові. Порушення карається штрафом. Випадки такі траплялися. Цікаво, що штраф не грошовий: канал змушують припинити мовлення на якийсь час.

***

Так само, як і в Угорщині, вибори в Ізраїлі були і є лише парламентські (пропорційна система). Як повідомив «ГУ» **радник-посланник Посольства Ізраїлю в Україні Зеєв Бен-Ар'є**, теледебати в Ізраїлі існують і викликають неабияке зацікавлення глядачів. Тому керівники фракцій і партій борються за можливість взяти участь у теледебатах. У країні лише два основних канали, один із них державний, і тільки на ньому відбуваються словесні баталії політиків. Безперечно, участь у дебатах — справа добровільна і немає закону, що примушував би до цього політиків або радіо й телебачення. Зазвичай дебати відбуваються на добровільних засадах за обопільної згоди двох лідерів партій або блоків і керівництва телебачення. В історії Ізраїлю траплялися випадки відмови від участі у теледебатах.

Час для агітації і реклами партій в Ізраїлі розподіляють не порівну, а у пропорційній залежності від чисельного представництва тієї чи іншої партії в парламенті. Для новачків, які не були перед тим представлені у Кнессеті, є певний рівний мінімум часу. Безперечні переваги за цією системою в Ізраїлі мають «Лікуд» і партія Праці.

***

У Словаччині законом передвиборні дебати також не передбачені. Натомість гарантовано рекламу партій, зареєстрованих як учасники виборів, на двох національних каналах — СТБ-1 та СТБ-2. Як повідомив «ГУ» **третій секретар Посольства Словаччини в Україні Павел Віздал**, всі зареєстровані центрвиборчкомом партії мають право на однакову кількість ефірного часу, незалежно від чисельності партії: по дві години. Партія просто надає телекомпанії готовий рекламний ролик. А послідовність реклами і певні технічні деталі визначає лотерея. Ефір для партій є безплатним.

! У номер

Німеччина вимагає «жорсткого» мандата

Коли читаєш німецькі газети і стежиш за новинами німецького радіо та телебачення, створюється враження, що потрапив до прифронтової країни. Перші шпальти газет і найдорожчий телевізійний час відведено для інформації про події в Афганістані та навколо нього. Жахливі сюжети бомбувань гірських масивів Тора-Бори і милі личка замурзаних дітлахів з пакетами гуманітарної допомоги, вже безбороді та вже без зброї афганські чоловіки, котрі ремонтують дороги — все це має переконувати, що, попри війну, життя триває. А тут, у Німеччині, — тил, який турбується, щоб усілякими засобами допомогти. Але допомогти своєрідно: тим, хто нападає — перемогти, а цивільному населенню — вижити. Така собі «гуманітарна» війна.

Уряд бундесреспубліки подав до Організації Об'єднаних Націй заявку про надання «жорсткого» мандата на присутність в Афганістані миротворчих сил Бундесверу, обмеживши його двома роками. Що означає: ООН має визначити, коли, в якій місцевості та впродовж якого терміну німецькі військові мають перебувати в цій країні. В боротьбі за отримання мандата миротворчих сил Німеччина наполегливо суперничає з Великою Британією.

Якщо вищому керівництву Німеччини вдасться одягти на своїх солдатів блакитні шоломи миротворців як посланців ООН, то, по-перше, це буде найкращою гарантією міжнародного престижу ФРН, а по-друге, зніме з уряду підозри в тому, що він свідомо зволікав з вирішенням питання про військову участь у каральній акції антитерористичного альянсу.

Сьогодні в Берліні має відбутися засідання Ради безпеки, котра обговорить участь Бундесверу як миротворчих сил в Афганістані. А в середу рішення прийме уряд, після чого передасть його на затвердження Бундестагу. Парламент має розглянути питання в комітетах і фракціях, а ті — обговорити на місцях. І лише тоді ухвалять остаточне рішення. Передбачають, що процедура триватиме до кінця тижня. І хоча ніхто не сумнівається, яким буде рішення, Німеччина процедуру витримує.

Міністр оборони Рудольф Шарпінг назвав кількість військових, які повинні вирушити до Афганістану —вісім тисяч. Це вдвічі більше, ніж передбачалося раніше. І хоча недавно призначений міністр оборони створеного в Петерсберзі тимчасового уряду Афганістану Мохаммед Фахіма сказав, що достатньо й однієї тисячі солдатів, його німецький колега заявив: така кількість військової сили в даному разі «неприйнятна». Якщо раніше йшлося про те, що німецькі війська дислокуватимуться в «Кабулі та околицях», то Шарпінг заперечив цю інформацію, повідомивши: сили Бундесверу перебуватимуть тільки в столиці Афганістану. Федеральний канцлер Герхард Шрьодер в урядовій заяві перед Бундестагом заявив: перебуваючи в Кабулі з миротворчою місією, Німеччина у такий спосіб хоче підтримати уряд цієї країни.

А поки що бундесреспубліка є одним з найактивніших учасників підтримки Афганістану. На форумі, що відбувся днями в Берліні, міжнародні спонсори — так звана «група 15 країн», а також представники ЄС, Червоного Хреста і неурядових союзів благодійного профілю вирішили зібрати для Афганістану на гуманітарні потреби 2 млрд. марок. Адже тільки в рамках продовольчої програми ООН туди передбачають найближчим часом відправити 52 тисячі тонн продовольства. Німеччина перша внесла до скарбнички допомоги афганцям 260 млн. марок.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Приклад для дипломатів

В Одесі наприкінці минулого тижня відбулося чергове засідання Ради єврорегіону «Нижній Дунай», до складу якого входять Одеська область України, повіти Галац, Бреїла і Тульча Румунії та повіт Кагул Республіки Молдова. В діяльності цього міжнародного об'єднання, створеного кілька років тому прикордонними регіонами трьох сусідніх країн, дедалі більше проглядаються конкретні кроки в напрямі налагодження співробітництва в усіх сферах життя. Це засвідчило, зокрема, й останнє засідання Ради єврорегіону, очолюваної головою Одеської облдержадміністрації та облради Сергієм Гриневецьким.

Голови комісій зі сфер діяльності єврорегіону проаналізували, що вдалося зробити, а що — ні за минулий період. Відбувся також широкий обмін думками, пропозиціями під час затвердження планів роботи комісій на 2002 рік. Визначальною рисою стали тут абсолютно конкретні заходи, що їх намічено спільно здійснити в багатьох напрямах співробітництва. Передусім поставлено завдання наступного року завершити розробку стратегії розвитку єврорегіону «Нижній Дунай». Це, безперечно, надасть його діяльності більшої цілеспрямованості й результативності. Втім, цю саме мету —результативність —мають і, так би мовити, локальніші заходи. Вже в лютому, скажімо, буде проведено II Міжнародну виставку «Вино та виноробство», яка, що засвідчила вже перша така виставка, неабияк сприяє поширенню кращого досвіду в галузі, однаково притаманний усім регіонам «Нижнього Дунаю». Спільно продовжуватимуться проектні розробки щодо відкриття міжнародного поромного вантажопасажирського сполучення Ізмаїл (Україна) —Тульча (Румунія) та міжнародного залізничного пасажирського сполучення Рені (Україна) — Джурджулешти (Молдова) — Галац (Румунія). Втілення цих проектів у життя стане вагомим кроком у розвитку регіонального співробітництва.

Дальшого розвитку й поглиблення набуває співробітництво в гуманітарній сфері. Рада єврорегіону, її комісії вже конкретно визначилися, який з регіонів-партнерів має кращі набутки в розв'язанні тих чи інших проблем. І, виходячи з цього, ставлять за мету активно обмінюватися цим досвідом, поширювати його. Вартою уваги, скажімо, є практика Одещини у справі адаптації у суспільстві дітей-інвалідів, а Румунії —в організації дитбудинків сімейного типу. Очікуються такі масові заходи, як проведення Днів української культури в Румунії та в Республіці Молдова, дитячого фестивалю в Кагулі, що їх намічено на наступний рік.

...Сама атмосфера відносин між членами єврорегіону «Нижній Дунай», їх вміння знаходити взаємний інтерес і цілеспрямовано йти до нього, долаючи перешкоди, є, думається, повчальними й для керівників та дипломатів трьох сусідніх держав, які поки що не можуть знайти спільної мови під час розгляду низки проблем.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

На знімку: голова Ради єврорегіону «Нижній Дунай» Сергій Гриневецький (Україна) і віце-голова Дан Ліліон Гогончеа (Румунія).

Фото Олександра СЄРОГО.

бар'єрів

А надто штучних, які заважають не лише спілкуванню людей, а й діловій співпраці

ка сільгоспмашин ми могли б виробляти спільно, взаємно доповнювати спільні досягнення, а не копіювати один одного. Один з таких проектів уже всерйоз опрацьовується з КамАЗом. Але треба зняти багато непотрібних бар'єрів на шляху взаємного обміну товарами».

«Наша корпорація створює високі технології. Програми мають успіх у багатьох країнах Європи. Але нам цікавий також ринок Росії, — розповідає директор фірми «Телесенс Україна» Едуард Рубін. — Ми вже постачаємо свої розробки для петербурзького «Телекому». Розуміючи, що Росія зацікавлена в українському ринку, я сьогодні присутній тут для того, щоб реально вплинути на зближення України та Росії. За законами Росії, програмні продукти для країни мають розроблятися місцевими фірмами. Якщо наші стосунки сягнуть такого рівня, що українські розробки прирівняють до місцевих, то для нас це відкритий ринок».

«Розривати столітні зв'язки нелегко, ще важче їх відновлювати, — вважає президент Академії правових наук Василь Тацій. — Найголовніше — визначитися з політичними намірами. Якщо це буде зроблено, то знайти варіанти юридичного подолання кордонів — не проблема. Ми вже внесли пропозицію створити в Харкові лабораторію порівняльного законодавства, яка могла б займатися питаннями інформаційного і правового забезпечення економіки, бізнесу. А по-друге, щоб ця наукова установа допомагала всім іншим інститутам щодо розвитку законодавства, його інтеграції, зближення. Без цього не може бути жодної економічної співдружності. Основою основ на сучасному етапі, безперечно, є правове, законодавче врегулювання всіх проблем. Ми внесли свою пропозицію і сподіваємося на зацікавлену участь російських колег».

Напередодні форуму в пресі чимало говорилося про те, що в україно-російському прориві в економічних відносинах більше зацікавлена Україна, бо Росія вже пішла далеко вперед в економічних перетвореннях. Це — факт, але... Є й другий бік медалі. Підписана урядами угода про спільне завершення будівництва українських атомних станцій свідчить про чималу зацікавленість сторін у стратегічному партнерстві.

«Українські заводи, — наголосив заступник міністра Російської Федерації з атомної енергетики Булат Нігматулін, — це другий центр з виробництва обладнання для енергетичного комплексу колишнього Союзу. Звісно, ми зацікавлені в тому, щоб ці заводи працювали й процвітали. Вони сьогодні ще конкурентоспроможні, бо свого часу туди було вкладено величезні інвестиції. Не використовувати спільно цей потенціал — злочин».

Результати форуму — а це десятки різних договорів та угод — можна розглядати як конкретні досягнення або, поки що, як об'єктивні невдачі. Усе залежить від тієї планки висоти, яку учасники процесу зближення двох держав ставлять для себе.

Президенти протягом кількох годин спілкування з учасниками зустрічі бізнесових кіл двох країн говорили багато, логічно, відкрито і зацікавлено, продемонструвавши тим самим, що діалог уже має не випадковий, а закономірний характер. Президенти жартували і навіть «підколювали» один одного. Це непоганий знак доброго настрою і взаємної симпатії. Такі само почуття мають український та російський народи.

Микола КОСИЙ.

Фото Миколи КОВАЛЬЧУКА.

Харків.

■ *Берлін*

Схвалила мирні заклики

Уряд ФРН привітав заклик лідера Палестинської автономії Ясіра Арафата до мусульман відмовитися від спрямованого проти ізраїльтян насильства. «Заява Ясіра Арафата і чітке засудження терористів-смертників — важливий крок у напрямі зняття напруженості на Близькому Сході», — заявив міністр закордонних справ Німеччини Йошка Фішер.

На знімку: **лідер Палестини Ясір Арафат.**

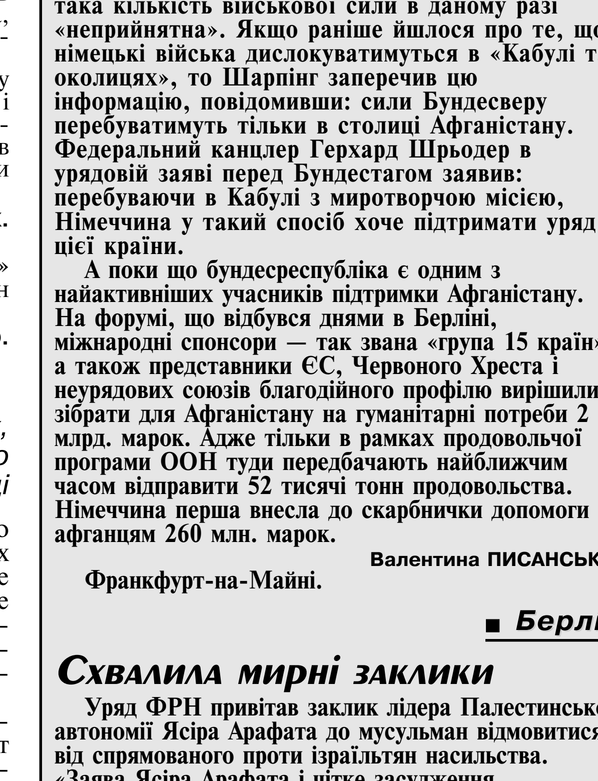
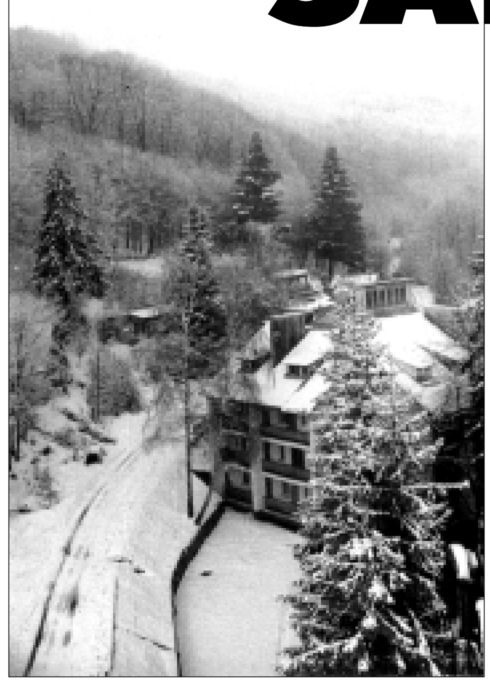

Фото АП.

В боротьбі за отримання мандата Німеччина наполегливо суперничає з Великою Британією

«Голос України», 18 грудня 2001 року. № 240 (2740)

ЗАКАРПАТСЬКА ВЕРТИКАЛЬ

Навіщо нам берег турецький?

Закарпатці визначили туризм і рекреацію пріоритетним напрямом в економіці краю

Відбулося перше засідання обласної координаційної ради з питань розвитку туризму, курортів та готелів. Адже туристські й санаторні заклади Закарпаття спроможні прийняти одночасно 12 тисяч чоловік. Потенціал цей не використовується. За привабливістю Закарпаття випереджає Львівщину, Івано-Франківщину та Чернівеччину, але самої привабливості замало. Люди хочуть мати нормальні умови за порівняно невелику ціну, і цього треба прагнути. Особливо варто привернути увагу до Закарпаття промислових регіонів сходу, півночі й навіть півдня України. Бо кращими від гір можуть бути лише гори...

На морі люди відпочивають і лікуються тільки теплої пори. А Закарпаття з його неповторними горами, цілющим повітрям, справді унікальними джерелами мінеральних, термальних вод та соляними озерами створене Богом для відпочинку й оздоровлення протягом року, — наголошувалося на засіданні ради.

Що заважає використати цю унікальність? Відповідь завчена: відсутність коштів на створення відповідної інфраструктури. Але вже є люди, котрі хочуть вкласти гроші у закарпатський туризм. Для краю це не тільки нові робочі місця, але й збут екологічно чистих продуктів та виробів народних умільців. Адже народні промисли, на жаль, почали занепадати, а нішу заповнюють вироби майстрів із сусідніх областей, бо влада на місцях махнула, очевидно, на це рукою.

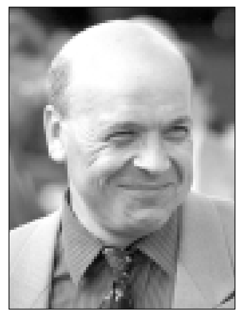
На Закарпатті цілий сонм колишніх відомчих турбаз і санаторіїв-профілакторіїв, що роками порожніють. Їхні власники — наче собака на сіні: сам не гам і другому не дам. Цьому треба покласти край.

Каменем спотикання донедавна були підйомники для гірськолижників. Досить було конкретно зайнятися цим —і виробництво налагодили в Ужгороді. У санаторії «Синяк», наприклад, обладнання вже монтується.

Обов'язково треба вирішити транспортні проблеми — зі сходу на Закарпаття. Йдеться, передусім, про потяг із Дніпропетровська до Ужгорода.

Закарпаття було піонером в Україні щодо розвитку зеленого (сільського) туризму. Однак прагматичні горяни побоюються, чи не обкладе їх держава непосильними податками. Тому чекають простого й зрозумілого закону, який дозволяв би розвивати зелений туризм у зелених Карпатах без остороги. І закликають народних депутатів, щоб між обіцянками та сварками не забували про свій електорат на гірських Закарпатті, Буковині та Прикарпатті. А відпочивати у рідних горах незгірш, ніж на Кіпрі, Мальті і в Туреччині.

Привчив себе починати з рахівниці

Прийняти рішення і стати біля керма Закарпатської області Геннадію Москалю було непросто. Очолюючи певний час обласну міліцію, генерал знав цей край і розумів, які складнощі нині переживає Закарпаття. На новому місці, куди б не прихиляла доля Геннадія МОСКАЛЯ, він привчив себе, образно кажучи, починати з рахівниці. З цього почалася наша розмова з головою Закарпатської облдержадміністрації.

— Справді, — каже Геннадій Москаль, я підняв усю документацію щодо соціально-економічного розвитку Закарпаття, у тому числі відповідні укази Президента та постанови і розпорядження уряду. За минулі роки зроблено чимало. Незважаючи на величезні збитки від повеней, Закарпаття у першій десятці серед областей за приростом промислового виробництва. Погашено заборгованість із зарплати у бюджетній сфері, вселяють надію результати у сільському господарстві, а з народжуваності на 1000 осіб край посів перше місце в Україні. Все це свідчить про обнадійливі кроки економічної та соціальної стабілізації, подолання кризи. Однак нас не перестає непокоїти і сучасний стан, і завтрашній день.

— Що ж там на горизонті?

— Нещодавно серед військовиків почув такий жарт: якщо держава виділяє кошти на одну пляшку, то дві за них не купиш. Бюджет області нині становить 380 млн. грн. Це дуже мала сума, і прожити на неї рік важко. Чекати якихось дотацій — означає перебувати у полоні самообману. На жаль, доводиться говорити про те, що для окремих районних керівників цей полон не гіркий, а скоріше солодкий.

Ми зробили повний аналіз економіко-соціального стану області й переконалися: потрібні кардинальні дії. Насамперед щодо забезпечення надходжень до бюджету власними силами. Це стосовно рахівниці. Визначили головні напрями.

— Цікаво було б з ними ознайомитися...

— Будь ласка. З року в рік ідеться про те, що Закарпаття багате на корисні копалини. Це — істинна правда. Як і те, що використовуються ці багатства не більше, ніж на 2 відсотки. Наприклад, ми маємо практично невичерпні запаси баритів, яких Україна щороку купує на 10—15 мільйонів доларів у Казахстані та Болгарії за ціною 250 доларів за тонну. Аналогічна ситуація з бентонітами, цеолітами та алунітами. Останні використовують для виробництва алюмінію, а Запорізький алюмінієвий завод тисячами тонн ці руди купує за кордоном. А це наші гроші, тисячі наших робочих місць.

Ми маємо стільки родовищ, багатих на корисні копалини, що за їхньої розробки і використання закарпатці лиха не знали б. Але здійснюються ці плани дуже важко. З цього приводу ми багато говорили з міністрами, з першим віце-прем'єром Олегом Дубиною, щоб поступово повернути кошти, які витрачаються на закупівлю того, що маємо, в інвестиції для використання закарпатських надр. І приклади вже є...

— Можете їх назвати?

— А як же. Не всі знають, що закарпатська каолінова глина дуже високої якості. Що австрійці колись виготовляли з неї дорогі й вишукані порцелянові вироби. Тепер до нас прийшли італійці. Намір — заснувати спільне виробництво та задовольнити попит усієї України на керамічну плитку, що не поступається зарубіжній. Та й певен, за кордоном кинуться, зважаючи на ціну.

Другий напрям для обласної скарбниці — туризм. Теж не відкриваємо Америки, хоча й варто було б. Наше «мертве» озеро, наприклад, нічим не поступається ізраїльському. Це те місце, де успішно лікують псоріаз. У Закарпатті найбільше дерев'яних церков, єдині на теренах СНД музеї лісу і сплаву, водяні млини та унікальне Синевирське озеро. Маємо долину нарцисів, великі насадження сакури та невичерпні джерела мінеральних вод, які використовуються на 10 відсотків. Узимку — це гірськолижний спорт, прогулянки на лижах. Сьогодні в Закарпатті вже діє майже сорок гірських підйомників. Все це треба лише використовувати. Знаємо, шкутильгає інфраструктура, бракує доріг, нема належного сервісу. Але ж і сидіти, склавши руки, не годиться. Нині спрямовуємо зусилля до центральної та східної України, до великих міст — Києва, Харкова, Донецька, Дніпропетровська. Сьогодні наш турист —там. Треба, щоб про Закарпаття знали. Робимо все для цього і сподіваємося, що результати не забаряться.

— Але туристові треба ще й хліб і до хліба...

— Це третій приорітетний напрям: харчова і переробна промисловість. Її можливості ми використовуємо поки що, на жаль, тільки на 10—15 відсотків. Наведу лише кілька прикладів. Свого часу на Закарпатті ми мали 11 тисяч гектарів виноградників, тепер маємо 5 тис. га. Отже, є резерви, є вільні площі. Покладаємо велику надію на відновлення виноградників. Нині 95 відсотків сільськогосподарського виробництва у нашому краї — у приватних руках. Селянин питає владу: як збути продукцію? Особливо це видно на прикладі реалізації молока. На сьогодні в цьому напрямі зроблено, можна сказати, колосальний крок: обладнано холодильниками 420 молокопунктів, створено 4 тисячі робочих місць. Приймаємо за рік 4,6 тисячі тонн молока. Але для Закарпаття це мізер, тому що населення може продавати до 50—60 тисяч тонн молока. Люди хочуть мати гарантію: продукцію куплять, у них буде прибуток. Завдання виконавчої влади — таку гарантію забезпечити.

Наступна проблема — вирощування тютюну. Про це полюбляв поговорити кожен, кому не лінь. Добру справу зробили законодавці. Сьогодні всі тютюнові фабрики в Україні зобов'язані набивати цигарки вітчизняним тютюном в обсязі не менш як 10 відсотків. Щоправда, не скрізь цього дотримуються. І причини резонні: не та якість.

Тепер і в цій справі намітився прогрес. Наступного року розпочнемо будівництво тютюнової фабрики, що забезпечить роботою майже 30 тисяч людей — разом з тими, хто вирощуватиме тютюн у приватних підсобних господарствах. Інвестуватиме будівництво німецька сторона.

Четверте джерело достатку закарпатців — легка та деревообробна промисловість. Шкода, що все це опинилося в занедбаному стані. Сором казати. Готували до 10-річчя незалежності України виставку області в Києві і не знайшли жодного зразка меблів, якими можна було б похвалитися. Це в Закарпатті, де понад 12 відсотків лісу України! З цього лісу в магазинах продають італійські, польські та румунські меблі.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

— А був час, коли закарпатські меблі мали незаперечну репутацію в Європі...

— Сьогодні заборонили вивіз кругляка з краю. Ми закрили майже 500 підпільних пилорам, створили спеціальну комісію, яка дає дозвіл на вирубку лісу тільки тим підприємствам, що забезпечують кінцевий випуск продукції. Але нас не можуть задовольнити одні тільки стільці, двері та вікна. Маючи прекрасну сировинну базу, майстрів із золотими руками, ми відновимо виробництво і марку закарпатських меблів.

Що стосується легкої промисловості, то невесело про це говорити, але поки що її розвиток грунтується на давальницькій сировині. Хоча цей шлях проходили і Польща, і Угорщина, і Чехія. Перепрофілювання підприємств, які зупинилися, та повернення їх до життя. Звичайно, мало гонору з того, що із завезеного матеріалу наші майстри шиють одяг, який розходиться по всій Європі, а на внутрішньому ринку продається дуже важко з причини низької купівельної спроможності громадян. Однак швейне виробництво дає роботу тисячам закарпатців.

І ще одне. На перший погляд, можливо, це декого й здивує, але пріоритетним напрямом для поповнення бюджету області стає електронна промисловість.

Колись на Закарпатті в кількох районах діяли філії Львівської фірми «Електрон». Закарпатці складали непогані телевізори. Тепер львів'яни своє майно, яке можуть, продають, а до нас поспішили транснаціональні компанії, зокрема електронний гігант «Філіпс». На відеоголовках, магнітофонах, мікрофонах цієї славнозвісної фірми уже є закарпатська адреса. Хоча виробництво, на жаль, також здійснюється за давальницькою схемою. Чесно кажучи, ми з нетерпінням чекаємо, щоб Угорщину скоріше прийняли до Європейського Союзу, тому що багато філій західних електронних компаній працює в наших сусідів за такою самою схемою.

А коли Угорщина вступить до ЄС, там одразу підскочить зарплата складальників до 1000 доларів за місяць. Нині сусідам платять по 180 доларів, а нашим — по 300 гривень щомісячно. Це все добре розуміють західні бізнесмени і наперед резервують місця на Закарпатті. А для нас це передусім знову ж такі робочі місця та забезпечення життєвого рівня людей.

Нема такого дня, щоб у облдержадміністрації перед керівниками різного рангу не ставили питання: скільки «піднято» мертвих підприємств? як розвивається малий і середній бізнес? хто де і про які інвестиції домовився? як повертаються борги із зарплати на підприємствах, бо в бюджетній сфері їх нема? що є на ринку? Цукор, гречка, борошно, рис, макаронні вироби. Де їх можна дешевше купити і привезти? Це дуже злободенні питання. Ми не маємо власного цукру, рису, чесно кажучи, й пшениці. Зібрали 118 тисяч тонн зерна, це вдвічі більше, ніж торік, але ми не шлемо телеграми Президенту, бо це не мільйон тонн, і на власному зерні закарпатці не протримаються.

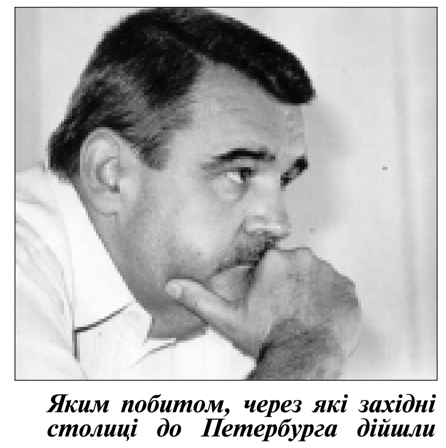
Створили торговий дім «Троянда Закарпаття», щоб із його допомогою реалізовувати нашу продукцію на схід від Карпат, а там купувати те, що нам потрібно.

Виконавча влада намагається творчо співпрацювати з обласною радою, депутатами. Головні напрями розвитку економіки краю розробляємо і узгоджуємо спільно. Я не привів з собою власної команди. Працюю з тими людьми, які тут були. Ніхто не може закинути, що серед них є рвачі й комерсанти. Не соромлюся сказати, що навчаю підлеглих і навчаюся в них. На відповідальних посадах в адміністрації багато молодих фахівців від двадцяти чотирьох років і більше. Їм, молодим, у цей відповідальний час змінювати життя краю на краще.

— Дякуємо за розмову.

«Поляна», Петро Перший, Косигін і ми

Яким побитом, через які західні столиці до Петербурга дійшли чутки про живу закарпатську воду, записів не збереглося. Але достеменно відомо, що посланці російського імператора Петра І часто з'являлися на Свалявщині, наповнювали свої дерев'яні «сифони» свалявською мінводою і доставляли її до двора Його Величності.

На свалявсько-мукачівських теренах газдував тоді угорський граф Карл Шенборн-Бухгейм. Тоді ж у Відні майже щороку проводилися дегустаційні конкурси європейських мінеральних вод. Уперше в історії краю велику золоту медаль 1870 року було присуджено лужанській воді «Маргіт» («Маргарита»). Так відомий на Свалявщині латифундист лікар Карловецький на честь своєї дружини назвав мінеральне джерело.

Курорт «Поляна» виник у 1868 році. Його заснували професор місцевої гімназії Комар та тутешні бізнесмени Якоб, Айздорфер і Готтесман. Мав курорт 40 кімнат для хворих та 20 ванних приміщень. Відтоді були у «Поляни» і часи благополуччя, і часи занепаду.

Аж ось року 1975 лікарі приписали Голові Ради Міністрів Радянського Союзу Олексію Миколайовичу Косигіну, нині покійному, мінеральну воду із свалявських джерел. Промислове виробництво «Поляни Купіль» налагодили вже через три місяці і першу партію мінеральної води відправили до Москви. Там медичні експерти її ретельно перевірили і дали добро.

З того й почалося. Ще й досі чимало облаштованих тоді свердловин є пам'яткою-спогадом про колишнього радянського прем'єра Олексія Косигіна.

Нині вже шістнадцять років очолює оздоровницю талановитий лікар і організатор Борис Марусанич, автор багатьох наукових праць про унікальні можливості полянської мінеральної води, захистив на цю тему кандидатську дисертацію. Саме під його керівництвом до санаторію «Поляна» прийшло друге дихання. На запитання, як це вдається головному лікарю, він жартома відповідає: «Нас, горян, у дитячі роки буйволячим молоком поїли. Тому ми люди вперті».

Головлікар міг би написати захоплюючу книгу, як боролася за виживання, зростала і розквітала «Поляна». Нині тут створені комфортабельні умови для лікування і відпочинку, а серед висококваліфікованих медиків —чотири кандидати наук. Не будемо перераховувати, від чого лікує «Поляна Купіль», щоб не зловживати медичними термінами. Наведемо означення Бориса Марусанича: «Поляна Купіль» — то така вода, що коли б Бог поєднав «Єсентуки», «Нарзан», «Боржомі» і «Нафтусю», то це б лише приблизно нагадувало «Купіль».

Журналісти у таких випадках пишуть: коментарі зайві. Тож залишається до славної історії «Поляни» додати: і ми тут були, божий трунок пили...

Фото Миколи БІЛОКОПИТОВА.

Заповіді курортнику

«Без гарного відпочинку і міцного сну не буде сильного серця, гострого розуму і здорової нервової системи».

Поль БРЕГГ.

«Поляна» розкинулася у мальовничому вибалку з карпатськими крутосхилами та безмежними лісами. Селище оточують гори Крихая, Бервеницї, Медвежа, Красна, Солотвинська, Лиса, Квасова, Тиха.

Приїжджаючи:

- забудьте про всі клопоти на світі;
- навійте собі лише все найкраще і найприємніше;
- живіть так, ніби кожен день перебування в оздоровниці у вас останній;
- знайдіть життєрадісних і цікавих друзів;
- повсякчас робіть для себе відкриття. Відмовтеся від кінобойовиків, книжок з епізодами насильства, бійок, тортур;
- щотижня відвідуйте сауну, якщо ваше здоров'я це дозволяє;
- поборіть у собі будь-які заздрощі і помічайте в людях тільки хороше;
- кохайте, поки кохається. У нормальних умовах всі духовно та фізично здорові чоловіки й жінки думають про секс кожні десять хвилин;
- частіше ходіть у гори. Це подарує вам струнку поставу та фізичну легкість.

! У номер

Два дива Солотвини

Обидва вони пов'язані з функціонуванням соляних копалень. Одне з див — найбільша у світі Українська алергологічна лікарня у товщі вироблених соляних пластів. Друге диво — солоне озеро, що утворилося на місці просілого купола однієї зі старих шахт.

— Лікарня наша й справді унікальна, — вважає головний лікар — кандидат медичних наук Ярослав Чонка. — Бо, на відміну від інших, яких у світі одиниці, поклади солотвинської кухонної солі не містять домішок гіпсу та мають властиві тільки їм особливості при лікуванні бронхіальної астми легкого й середнього ступеня важкості, хронічних бронхітів, алергічних ренітів тощо. Розташована лікарня на глибині 300 метрів, і мікрокліматичні умови тут справді ідеальні для лікування. Постійна температура повітря влітку і взимку — плюс 22 градуси, відносна вологість 22—60 відсотків, а вміст мікроорганізмів у повітрі, наче в операційній. Тобто воно майже стерильне. Тут нема алергенів та інших шкідливих газів, до мінімуму знижено радіаційний фон і магнітні поля, повітря насичене біологічно активними аерозолями хлористого натрію.

Усе це у поєднанні з немедикаментозними методами дає змогу протягом курсу лікування позбутися недуги. Проте нашими пацієнтами не можуть стати ті, хто хворіє на ішемічну хворобу серця й гіпертонію, у кого хвороби нирок та центральної нервової системи з порушенням церебрального кровообігу. Зазначу, що ефективність лікування — 80—86 відсотків серед дорослих і 90—95 серед дітей.

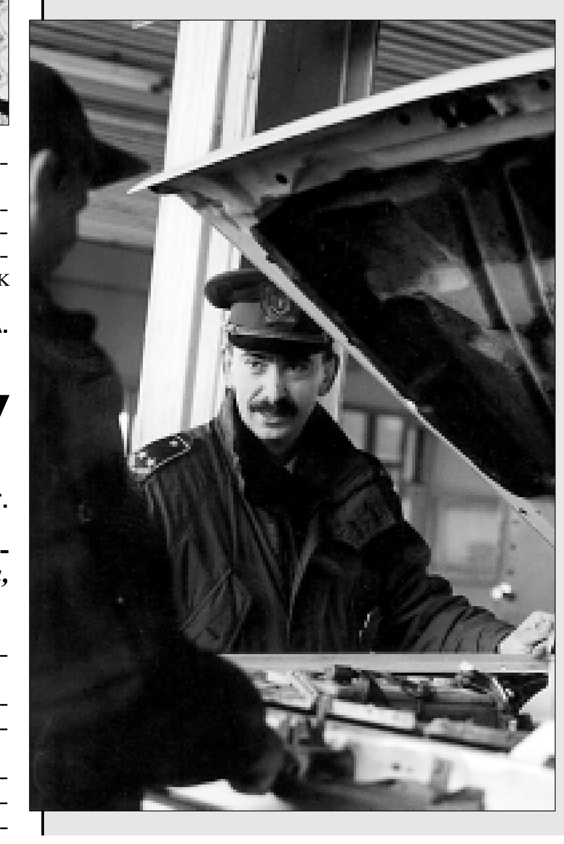
— Це ж треба, щоб на території одного селища мати і таку лікарню, і закарпатське «мертве озеро»!

— «Мертве озеро» — це другий царський дарунок природи Солотвині, — продовжує лікар. —Загальна мінералізація озера сягає 220 грамів на літр води. Це лише на 70 грамів менше, ніж у справжньому Мертвому морі. Окрім натрію, є в складі води марганець, сірка. Благотворний вплив чинять на людський організм грязі та мікроорганізми. Тож тут лікують захворювання суглобів при ревматизмі, захворювання хребта і навіть псоріаз, не кажучи вже про те, що солоне озеро облагороджує шкіру.

— Чи правда, що в Солотвину на лікування приїжджають навіть з Ізраїлю, себто з берегів справжнього Мертвого моря?

— А що тут дивного? В Ізраїлі соляних шахт нема... Закарпатська обласна влада, визначивши туризм і рекреацію одним з пріоритетів розвитку регіону, не оминула увагою і два дива Солотвини. Йдеться про залучення коштів у розвиток інфраструктури — облаштування доріг, налагодження надійного телефонного зв'язку і всього того, без чого не обійтися потенційному туристові чи рекреантові. Царські подарунки природи обернуться благом і для людей, котрі тут живуть. На це закарпатці дуже сподіваються...

На знімку: *пильнують закарпатські митники.*

Розворот підготували Іван ГУДЗОВАТИЙ, Анатолій КАРАСЬ.

Ужгород–Київ.

«Хрущоба» дала тріщину...

За листом

Одесі, що перетнула свій двохсотлітній рубіж, з'ясовується, останнім часом слід тривожитися з приводу руйнації житлових будинків, споруджених не тільки на зорі виникнення міста, а й порівняно недавньої пори. Й передусім — так званих «хрущовок» (або, як у народі їх ще нарекли, «хрущоб»), тобто численних п`ятиповерхівок, що з`явилися тут і там у період правління Микити Хрущова та його наступників, які сповідували одну й ту само «житлову ідеологію» — спорудити що-небудь та як-небудь, аби швидше на весь світ заявити: «Житлову проблему в СРСР повністю розв`язано». А як почуваються люди в отих нашвидкуруч змонтованих з панелей тісних і холодних «хрущобах» — то вже річ остання, головне — був би дах над головою. Однак дах той, виявляється, далеко не безпечний... Утім, це лиш загальна, так би мовити, преамбула до розгляду цілком конкретної ситуації. На жаль, — не поодинокої.

...Катерина та Леонід Іванови, мешкаючи в підвалі на вулиці Садовій, були, звичайно, раді, коли їм у 1970 році запропонували цю квартиру в щойно спорудженому будинку на Варненській. Хай однокімнатна, хай у «хрущовці» — зате не сирий і темний підвал. Тепер, коли вибралися з нього, можна було, незважаючи на давні, ще з дитинства, болячки Катерини, й про поповнення сім`ї подумати. Квартиру, власне, надали їй, швачці відомого в місті об`єднання імені Воровського. Леонід Іванович, тоді технолог заводу «Киеньмаш», автоматично з квартирної черги на рідному підприємстві, само собою, випав. Ухопилися — так осточортів підвал! — за першу можливість поліпшити своє становище, хоча на підприємстві, могло статися, чоловік одержав би квартиру і не в «хрущовці», і не однокімнатну... Та про це розмірковували вже пізніш, коли народився (тільки їм і відомо, з якими труднощами його виносила, давши життя, Катерина Максимівна у свої 40 років, та ще й з «букетом» хронічних болячок) син Сергійко... Втім, мабуть, ще й досі, давно вже ставши пенсіонерами, Катерина Максимівна та Леонід Іванович не ремствували б на свою «житлову долю», хоча в одній 17-метровій кімнатці з дорослим сином почуваються всі троє далеко не комфортно.

Та ось у 1993 році «хрущоба» почала осідати й давати тріщини. До того ж спочатку саме в їхньому, 5-му під`їзді. Люди вдарили на сполох: почали писати листи, ходити на прийоми до начальства — спочатку в рідному Київському районі. Так і так, мовляв, розберіться, кому належить, вживіть заходів до врятування ще зовсім «молодого» (якихось там 23 роки) будинку. Чиновники розбиратися, вживати заходів не поспішали. Десь аж років через три з`явилися такі-сякі ознаки уваги до заяв та скарг мешканців будинку №4.

— Час було, звичайно, згаяно, — коментує те Катерина Максимівна. — Певно, якби одразу схопилися, то врятували б будинок було б і легше, і дешевше.

Ми сидимо з нею на «батьківській» половині кімнати («синівська», ближче до єдиного вікна, відгороджена тумбочкою з телевізором), переглядаємо стоси листування і сім`ї Іванових, й інших мешканців будинку (саме в Катерини Максимівни, як непрацюючої, все оте зосереджується) з різними виконавчо-управлінськими та правозахисними інстанціями від Одеси до Києва.

Старенька жінка, перебираючи руками, що трясуться, папери, раз по раз упускає їх на підлогу (даються взнаки надто високий кров'яний тиск та передінфарктний, як стверджують лікарі, стан; вони, медики, наполягають на стаціонарному лікуванні, та Катерина Максимівна відмовляється: «На те гроші потрібні, а де їх нам, пенсіонерам, узяти?»). Коли треба підвестися, аби ще щось там узяти, спирається на милицю і ціпок (то вже наслідки туберкульозу тазостегнового суглоба та інших «супутніх» хвороб, що призвели до порушення, як сказано в діагнозі, функції ходьби).

Паперів багато, здебільшого — бездушні відписки, та є й такі, що дають змогу простежити, так би мовити, еволюцію проблеми.

Рік 1996-й. З листа тодішнього начальника управління житлово-комунального господарства міста Миколи Рублі Одеському міськвиконкому (копія — К. Івановій) дізнаємося: в липні того року фахівцями Інституту «Укржитлоремпроект» видано технічний висновок, з якого випливає, що причинами деформації будинку є неоднорідність насипного (під будинком, зрозуміло. — **Авт.**) грунту та високий рівень грунтових вод. Далі стверджується: «Аварійного стану конструктивів, що загрожують обваленням, на момент перевірки не виявлено, однак будинок потребує термінового капітального ремонту». Конкретно щодо квартири №67, де мешкають Іванови, сказано таке: «Спостерігається перекос підлоги, на стикові стелі і стіни тріщина розкриттям до 5 міліметрів». Й на завершення: після одержання техдокументації, що розробляється вищезгаданим інститутом, Київським райвиконкомом буде вирішуватися питання про проведення ремонтних робіт.

Рік 1997-й. Лист того ж таки М. Рублі на адресу владних структур та копія групі мешканців будинку №4: «Проектно-кошторисна документація на ремонт і зміцнення даного будинку виготовлена, однак питання капремонту до цього часу не вирішено. Подальше затягування з ремонтом може спричинити обвалення конструктивів, бо **спостерігаються значні зміщення плит перекриття, порушені їх кріплення, спостерігаються деформації у фундаментах**» (підкреслення наше. — **Авт.**).

Рік 1999-й. З листа вже нового начальника управління житлово-комунального господарства Олександра Кириченка на ім`я тодішнього заступника міського голови Михайла Козирєва (копія — мешканцям будинку №4) дізнаємося: фундамент під 5-ю секцією будинку зміцнено методом вдавлювання паль, «однак через 6-місячну перерву у виконанні робіт активізувалися осадки в 1-й і 2-й секціях будинку. Враховуючи викладене, проектна організація наполягає на вдавлюванні додаткових 27 паль».

Рік 2001-й. Заступник голови Київської райдержадміністрації Одеси Микола Клюшников — Катерині Іванівій: «Повідомляємо, що елементи житлового будинку, де ви мешкаєте, потребують негайного проведення капітального ремонту, який неможливо здійснити без виселення всіх мешканців вашої квартири. На період виконання ремонту вашій родині надається передбачене для тимчасового використання інше житлове приміщення — маневреного фонду міста... В разі відмови наймача від переселення в інше приміщення на період проведення капітального ремонту, відповідно до ч. 2 ст. 101 ЖК України, наймодавець вправі здійснити переселення в судовому порядку».

— Кроки до цього вже зроблено, — каже Катерина Максимівна й подає три папірці — виклики на засідання Київського райсуду, де 22 жовтня мало розглядатися клопотання житлово-комунальних органів щодо примусового виселення Іванових із квартири № 67. — Тільки ми до суду не пішли. Бо прийме суд таке рішення — нас справді викинуть з квартири.

— Не на вулицю ж, думається? — уточнюю.

— Ні, не на вулицю. Нам пропонують кімнати в гуртожитках по вулиці Шклярука або Терешкової. Тільки я туди піти не можу...

Уточняти, чому не може, мені здається зайвим. Хоча б тому, що як їй, інвалідові, котра вже понад півтора десятка років не полишає своєї квартири на третьому поверсі, аби піти, скажімо, до магазину, що в сусідньому будинку (але якій таки вдається готувати їжу для чоловіка й сина на своїй крихітній кухні), поратися там, в гуртожитку, де кухня в одному кінці коридору, туалет — у другому? Куди скласти, як зберегти нехай і небагаті пожитки? Скільки, нарешті, чекати закінчення отого ремонту, що й так уже розтягнувся на роки?

Відмовляючись від переселення до гуртожитку, К. Іванова просить, вимагає одного:

— Хай дадуть нам десь рівнозначну нашій квартирі житлову площу, але на постійно, де ми з чоловіком могли б доживати свій вік. Наш будинок узагалі, за свідченням багатьох фахівців, мали б визнати аварійним, але районному й міському керівництву це невигідно. Бо тоді його мешканцям потрібно-таки виділяти житло, як аварійникам. А так переселять нас до гуртожитку — і скнітимемо там хтозна-скільки. І помирати там, певно, доведеться. То хай уже краще тут...

Стіна, що «відірвалася» від стелі й похилилася у бік сусідньої квартири (там тепер, через побоювання бути приваленим, ніхто не мешкає, проте переселилися люди не до гуртожитка, знайшли якийсь інший варіант), раптом підозріло зашурхотіла-затріщала. Мимоволі подумалося: «Чи напишуть у некролозі: загинув під час виконання редакційного завдання?».

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Приватизація квартир триватиме

Ми чули по радіо, що термін приватизації житла закінчується в грудні. Так це чи ні?

Михайло СВІТЛЯЧКОВ.

Житомир.

Кожен громадянин України має право приватизувати займане ним житло (квартири багатоквартирних будинків, одноквартирні будинки, кімнати у квартирах та одноквартирних будинках, де мешкають два і більше наймачів, що використовуються громадянами на умовах найму) безоплатно в межах номінальної вартості житлового чека або з частковою доплатою один раз.

Житловими чеками є приватизаційні папери, які одержуються всіма громадянами України і використовуються при приватизації державного житлового фонду у вигляді депозитного рахунку. Залишки коштів на приватизаційних депозитних рахунках (житлових чеків) можуть бути використані також для приватизації частки майна державних підприємств.

Приватизації не підлягають квартири-музеї; квартири (будинки), розташовані на територіях закритих військових поселень, підприємств, установ та організацій, природних та біосферних заповідників, національних парків, ботанічних садів, дендрологічних, зоологічних, регіональних ландшафтних парків, парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, історико-культурних заповідників, музеїв-заповідників; кімнати в гуртожитках; квартири (будинки), які перебувають в аварійному стані (в яких неможливо забезпечити безпечне проживання людей), квартири (кімнати, будинки), віднесені у встановленому порядку до числа службових, а також квартири (будинки), розташовані в зоні безумовного (обов'язкового) відселення, забрудненій внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС.

Якщо загальна площа квартир (будинків), що підлягають приватизації, відповідає встановленій площі (21 квадратний метр загальної площі на наймача і кожного члена його сім'ї та додатково 10 квадратних метрів на сім'ю), зазначені квартири (будинки) передаються безоплатно (до членів сім'ї наймача включаються лише громадяни, які постійно проживають у квартирі (будинку) разом з наймачем або за якими зберігається право на житло).

Якщо загальна площа квартири менша від площі, яку має право отримати сім'я наймача безоплатно, їм видаються житлові чеки, сума яких визначається, виходячи з розміру недостатньої площі та відновної вартості одного квадратного метра.

А якщо загальна площа квартири (будинку) перевищує дану площу, наймач здійснює доплату цінними паперами, одержаними для приватизації державних підприємств чи землі, а в разі їх відсутності — грошима. Сума доплат визначається добутком розміру надлишкової загальної площі на вартість одного квадратного метра.

Незалежно від розміру загальної площі безоплатно передаються у власність громадян займані ними однокімнатні квартири; квартири (будинки), одержані у разі знесення або відселення всіх сімей з будинків, які належали їм на праві власності, якщо вони не одержали за ці будинки грошової компенсації; в яких мешкають громадяни, котрим встановлена пільга Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»; в яких мешкають Герої Радянського Союзу, Герої Соціалістичної Праці, громадяни, нагороджені орденом Слави трьох ступенів, ветерани Великої Вітчизняної війни, воїни-інтернаціоналісти, інваліди I і II груп, інваліди з дитинства, ветерани праці, що пропрацювали не менш як 25 років — жінки, 30 років — чоловіки, ветерани Збройних Сил та репресовані особи, реабілітовані згідно із законом; в яких мешкають сім'ї загиблих при виконанні державних і громадських обов'язків та на виробництві; в яких мешкають військовослужбовці, котрим встановлена пільга Законом України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»; квартири (будинки), в яких мешкають багатодітні сім'ї (троє і більше неповнолітніх дітей).

Громадяни України, які не використали право на приватизацію державного житлового фонду і які мають житло на праві власності; не мають житла; члени житлових або житлово-будівельних кооперативів та члени їх сімей; які мешкають у громадському житловому фонді, приватизація якого не здійснюється або здійснюється шляхом викупу; які мешкають у державному житловому фонді, що згідно з чинним законодавством не підлягає приватизації, можуть одержати житловий чек у готівковій формі.

21 грудня 2000 року Верховна Рада України своєю постановою продовжила термін використання житлових чеків для приватизації державного житлового фонду до 31 грудня 2002 року.

Наталя ГЕЛЕТКО.

Житловими чеками є приватизаційні папери, які одержуються всіма громадянами

Як на Буковині ділять бюджетний пиріг

Через волюнтаризм, суб'єктивізм та бюджетні перекоси в Чернівцях на фініші року залишилися без зарплати тисячі освітян та лікарів.

Для зацікавленості місцевих органів влади у виконанні планів надходжень до Державного бюджету на відповідній території парламентом та урядом прийнято низку нормативних документів. До цього, зокрема, стимулюють стаття 45 Закону України «Про Державний бюджет України на 2001 рік», Постанова Кабінету Міністрів від 24 жовтня 2001 року № 1385 «Про затвердження порядку перерахування додаткових дотацій з Державного бюджету до бюджетів адміністративно-територіальних одиниць у 2001 році». У цих документах чорним по білому записано, що у разі надходження доходів загального фонду Державного бюджету понад річні розрахункові обсяги, визначені Законом України «Про Державний бюджет України на 2001 рік», головні фінансові управління облдержадміністрацій розподіляють додаткові дотації обласним, міським та районним бюджетам у визначених пропорціях: до обласного бюджету — 12,6 відсотка, до бюджетів районів та міст обласного значення — 37,5 відсотка (50 відсотків надпланових надходжень залишається в Державному бюджеті). Пропорції встановлено статтею Закону України «Про Державний бюджет України на 2001 рік». Перерахування цих коштів здійснюється у терміни, визначені міськими та районними фінансовими органами.

Проте через об'єктивні причини та огріхи у формуванні бюджету обласною державною адміністрацією бюджет Чернівців на 2001 рік затверджено з дефіцитом в обсязі 10 мільйонів гривень. Джерелом його покриття визначено додаткову дотацію з Державного бюджету та дотацію з обласного бюджету, яку, до речі, було погоджено з постійною планово-бюджетною комісією Чернівецької обласної ради. Однак сесія так і не прийняла відповідного рішення.

Беручи до уваги фінансову скруту в бюджеті міста, голова Чернівецької облдержадміністрації Теофіл Бауер дав з трибуни сесії міськради обіцянку допомоги міській у разі виникнення загрози заборгованості з виплати заробітної плати працівникам соціально-культурної сфери. І слід зазначити, що за 11 місяців на ці цілі з обласного бюджету Чернівцям було надано позику в сумі 2,3 мільйона гривень.

А далі вийшло, як у приказці «Казав пан — кожух дам». З належної міському бюджету додаткової дотації в сумі 1,7 мільйона гривень нам не перераховано жодної гривні. Це, в свою чергу, призвело до того, що станом на 1 грудня виникла відчутна заборгованість у заробітній платі. До речі, вперше за два останні роки, через що працівникам закладів освіти та охорони здоров'я міста не виплачено

понад 700 тисяч гривень. Ідеться про кошти, зароблені ними ще в жовтні.

Відомо, що дотація бюджетам перераховується органами казначейства в автоматичному режимі згідно із затвердженими нормативами щоденного перерахування залежно від надходжень доходів загального фонду відповідних бюджетів. На жаль, уряд не передбачив такого самого механізму й стосовно перерахування додаткових дотацій.

У Чернівецькій області дотація перерахується у ручному режимі, що призводить до перекосів і кричущого суб'єктивізму. Ось приклад такого фінансового свавілля. Станом на 3 грудня з належної бюджету області додаткової дотації в сумі 5937,1 тисячі гривень Заставнівському району перераховано 580 тисяч гривень, Кіцманському — 674,2 тисячі гривень, Новоселицькому — 708,6 тисячі гривень, Сторожинецькому району — відповідно 443,8 тисячі гривень. І це при тому, що вони взагалі не виконали плану надходжень і не мають жодного права на отримання додаткової дотації. Перекоси допущено й по інших сільських районах.

Так, Глибоцькому району перераховано додаткову дотацію в сумі 638,2 тисячі гривень. А насправді йому належить 76,3 тисячі гривень. Схожа картина спостерігається і з Вижницьким та Путильським районами.

Такий волюнтаризм та суб'єктивізм у розподілі бюджетного пирога викликає серйозне занепокоєння. Ми вважаємо це грубим порушенням чинного законодавства, ущемленням прав міської територіальної громади.

Євген ПРОКОПЕЦЬ,
начальник Чернівецького міськфінуправління.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

За середнім арифметичним — долі

Думка з регіону

Ухвалення Закону «Про адміністративно-територіальний устрій в Україні» є нагальне, щоб зробити регіони самодостатніми. Але окремі його положення ще потребують доопрацювання, інакше може виникнути низка соціальних проблем.

Скажімо, у проекті йдеться про те, що утворення такої адміністративно-територіальної одиниці, як район, буде можливе за умови, що там мешкає 60 тисяч населення. Нині в Рівненській області на один район припадає в середньому майже 53 тисячі мешканців. Отож згідно з проектом довелося б скоротити кількість цих адміністративно-територіальних одиниць із 16 до 14.

Звідси запитання: яким чином? Адже за кількістю населення райони дуже відрізняються. Скажімо, у Сарненському мешкає 101,7 тисячі осіб, а в сусідньому Дубровицькому майже вдвічі менше — 52,6 тисячі. Отож доведеться частину одного району приєднати до іншого. А чи виправдано це? Тому після ґрунтовного вивчення цього питання обласна рада запропонувала змінити критерій для утворення району.

Є сумніви щодо надання статусу населеним пунктам, починаючи з найменшого — села. Його доцільно було б надавати населеним пунктам, в яких проживає не менше тисячі осіб, а першу категорію закріплювати за селами з чисельністю населення понад 5 тисяч. Тоді відповідно статус селища, як і передбачено законопроектом, закріплюватиметься за населеним пунктом, де мешкає від 5 тисяч людей і для першої категорії — понад 10 тисяч. Якщо дотримуватися цієї умови, то, як свідчать розрахунки, в нашій області замість 338 сільських рад потрібно буде утворити лише 125. Адже нині на території одного населеного пункту мешкає в середньому 619 осіб. Тобто, для утворення одного села з чисельністю населення не менш як п'ять тисяч, потрібно об'єднати вісім населених пунктів. Це, звичайно, створить напружену ситуацію з розв'язання проблем населення, зокрема соціальних.

До того ж, як свідчить історичний досвід нашої держави та зарубіжних країн, запровадження системи управління з укрупненими одиницями є дієвим у тому разі, коли відпрацьовано чіткий і стабільний механізм формування місцевих бюджетів та податкової політики. Нині більшість сільських рад є дотаційними, вони не мають достатньої матеріальної бази, і навіть при укрупненні не зможуть забезпечити власну самоокупність та самодостатність, тобто створити умови для життєдіяльності й подальшого розвитку громади. Це ще раз свідчить про те, що методика середнього арифметичного часто може підвести, коли йдеться про людські долі.

Низький рівень життя, коли заробітна плата і розмір державної допомоги у розрахунку на одного члена середньостатистичної сім'ї становить лише третину прожиткового мінімуму, недостатнє транспортне сполучення, віддаленість населених пунктів від адміністративних центрів, а отже, складність отримання різних довідок, оформлення документів на призначення пенсії, субсидії, допомоги — стали основною причиною збільшення числа адміністративно-територіальних одиниць з одночасним зменшенням кількості населення.

У разі укрупнення сіл, селищ, районів викликає занепокоєння і питання подальшого реформування агропромислового комплексу. Такий підхід може призвести до неконтрольованості дій та призупинення процесів забезпечення формування і функціонування аграрного ринку. Адже навіть за нинішніх умов і теперішньої кількості сільських рад, коли один спеціаліст-землевпорядник в середньому обслуговує два-чотири села, питання впорядкування земельних і майнових відносин реформованих сільгосппідприємств вирішується важко. А тому попередньо слід прийняти низку законів, які запобігли б появі згаданих проблем.

Потребують уточнення й інші запропоновані в законопроекті норми. Так, у статтях 23 і 24 передбачено проводити найменування та перейменування населених пунктів та адміністративно-територіальних одиниць з урахуванням думки громад, які проживають на території відповідних населених пунктів чи їх складових частин. Однак не конкретизовано механізм реалізації цього: рішенням сходу мешканців одного населеного пункту, села чи об'єднаної громади, місцевого референдуму чи соціологічного опитування. Варто обумовити це і обов'язково узгодити з іншими законодавчими актами, зокрема законами про місцеві референдуми та збори.

Потрібно конкретизувати і статтю 25 проекту закону «Про адміністративно-територіальний устрій в Україні», якою передбачено відповідальність посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування за недотримання чинного законодавства. Однак у статті не зазначено, якою саме буде ця відповідальність.

Отже, перш ніж прийняти Закон України «Про адміністративно-територіальний устрій в Україні», Верховна Рада повинна врахувати пропозиції і думки органів місцевого самоврядування та виконавчої влади. Адже за мету не потрібно ставити не лише кількісне скорочення, а реальний ефект від об'єднання населених пунктів.

Валентин КРОКА,
заступник голови Рівненської обласної ради.

! Проблеми

Є успіхи, але й проблем чимало

Нині на Рівненщині в черзі на встановлення телефонів — більш як двадцять тисяч осіб. Тому запевнення голови Державного комітету зв'язку та інформатизації Станіслава Довгого, який з робочою поїздкою побував в області, що впродовж трьох років вдасться задовольнити всі заяви про встановлення телефонів і в такий спосіб ліквідувати чергу, сприйняли з надією й оптимізмом.

А ось у Здолбунівському районі, за словами С. Довгого, таку чергу ліквідують уже через рік (нагадаю, що тут майже 1,9 тисячі черговиків). Адже цього дня у Здолбунові введено в експлуатацію цифрову електронну автоматичну телефонну станцію SI-2000.

— Це найсучасніша вітчизняна цифрова станція, —сказав Станіслав Довгий. — Її виготовлено на СП «Моніс» у Харкові, що випускає продукцію світового рівня. Нова АТС дає змогу сповна використовувати ті сучасні телекомунікаційні технології, які впроваджують у мережах «Укртелекому», і передусім «Інтернет», системи передавання даних тощо.

З введенням цифрової електронної АТС з'явилася можливість телефонізувати мікрорайон «Здолбунів-2», мешканці якого досі користувалися послугами відомчої АТС «Волинь».

До слова, разом з головою Державного комітету зв'язку та інформатизації С. Довгим на Рівненщину прибула представницька делегація: керівництво Держкомзв'язку, «Укртелекому», «Укрпошти», «Утел», щоб розглянути проблемні питання галузі зв'язку, які є сьогодні в Рівненській області, і розв'язати їх спільно з адміністрацією в найкоротші терміни.

— У нас є спеціальна програма співпраці, — сказав голова Рівненської облдержадміністрації Микола Сорока. — Все, що намічено на нинішній рік, вдалося реалізувати. Але є ще чимало точок докладання зусиль і коштів для розвитку в області телекомунікаційних послуг.

Саме це стало темою «круглого столу» «Стан і тенденції розвитку телекомунікаційних послуг та послуг зв'язку», в якому, крім київської делегації, взяли участь керівники області, рівненських обласних дирекцій «Укртелекому» та «Укрпошти», науковці.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Ціни скачуть — люди плачуть

У Криму — найвищі ціни на товари і послуги, заявили працівники держінспекції контролю за цінами Мінекономіки України після перевірки 616 підприємств півострова. Надбавка на деякі види продуктів у регіоні сягає 350(!) відсотків. Штрафи, застосовані до порушників, становлять 200 відсотків від суми незаконно отриманого прибутку і сам прибуток. А поки гроші надходять до бюджету автономії, життя тут і далі дорожчає. Бо якщо, в середньому, у споживчому кошику українця — майже 330 гривень, то у кримчан — понад 380 гривень. Щоб якось збити цей злет, на півострові згідно з постановою уряду автономії вже регулюють ціни на найнеобхідніші продукти харчування, торговельна надбавка на які обмежена і не повинна перевищувати 15 відсотків від ціни виробника.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

■ Фотофакт

Наталія Харасайло, викладач української мови та літератури Миргородської спецшколи-інтернату для дітей зі слабким слухом, із збірками своїх віршів.

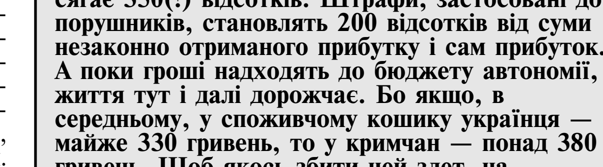

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

Коли краса вимагає жертв

Актуальне інтерв'ю

Нині навіть у маленьких містечках існують різноманітні салони, де з кожної жінки обіцяють зробити королеву. Щоб з'ясувати, чи завжди в цих закладах дотримуються прав якщо не царів, то хоча б споживачів, я звернулася до головного спеціаліста київського Управління у справах захисту прав споживачів Тетяни САМАРДАК.

— Зараз людей турбують інші проблеми: нема гарячої води, холодно в квартирі, покрівля протікає — такі заяви трапляються кожен день, — розповідає Тетяна Самардак. — А на перукарські послуги з початку року в нас було всього шість скарг — у порівнянні з іншими це дещиця. Перевірок ми провели близько десяти, адже немає підстав для інспектування цих закладів.

— Складається таке враження, що ця галузь є винятком, і тут усе благополучно...

— Звісно, є свої проблеми. От, скажімо, нещодавно двоє дівчат прийшли до нашої громадської приймальні — скаржилися на працівників салону краси, де їм проводили лазерну депіляцію. Клієнткам обіцяли повне вирішення проблем за кілька відвідувань. Зі слів дівчат, вони пройшли вже шість сеансів і всі — безрезультатно. Та, як з'ясувалося, в них не було жодних документів, які б підтверджували отримання послуг у цьому закладі. Зрозуміло, в такій ситуації допомогти практично неможливо. Проте дівчатам порадили, як вести себе далі. Більше ми їх тут не бачили. Очевидно, працівники салону просто запропонували їм вигідну компенсацію моральної шкоди. На жаль, такі випадки трапляються нерідко — ми даємо консультацію, а фірми, щоб не дійшло до суду, обіцяють потерпілим золоті гори.

— А якщо ви все-таки приходите в перукарню з перевіркою, чи знаходите там порушення?

— Зазвичай ми перевіряємо заклади на дотримання держстандартів у наданні послуг. Та найчастіше працівники порушують вимоги санітарно-епідеміологічної служби — салони розташовані в нашвидкуруч пристосованих приміщеннях (наприклад, у підвалах). Припиняється діяльність перукарень і через відсутність стерилізуючого обладнання.

> **Афоризм до теми**
>
> *Немає роботи важчої, ніж намагатися виглядати гарною з восьмої ранку до пізньої ночі.*
>
> **Брижитт БАРДО.**

Не відповідають нашим вимогам і косметичні засоби — різноманітні пінки, гелі, креми тощо. Частенько це дешеві неякісні товари, нерідко ще й з простроченим терміном придатності. Засохлі лаки розбавляють ацетоном просто на очах у клієнтів, і ті не звертають на це увагу.

— Нині майже в кожній перукарні пропонують послуги косметолога. А чи є якісь особливі вимоги до компетентності цих фахівців?

— Для того, щоб працювати косметологом, достатньо посвідчення про закінчення відповідних курсів. Але особисто я завжди цікавлюся у працівників їхньою освітою. І приємно тішить, що здебільшого ці дівчата мають медичну освіту, не завжди вищу, та все ж...

— А чи звертаються до вас із скаргами чоловіки?

— Зовсім недавно прийшло двоє обурених хлопців: «Ви подивіться, як нас постригли!» А як на мене, то їхня зачіска нічим не відрізнялася від того, що сьогодні можна побачити на сучасній молоді. Довести ж, яку саме стрижку людина замовляла, практично неможливо. Також вони скаржилися, що майстер був у нетверезому стані, і їм не видали чеків. Після перевірки цього закладу нашими спеціалістами вдалося довести лише те, що чеків там дійсно не видавали.

— А скарги надходять частіше на дорогі перукарні чи ті, що дешевші?

— Тут жодних розмежувань немає. А від себе хочу додати: споживачам слід пам'ятати, що робити хімічну завивку та фарбувати волосся краще у майстра, якого ви вже знаєте, щоб не зіпсувати волосся. Якщо ж ви звертаєтесь у новий для себе заклад, перш за все зверніть увагу на санітарні умови.

Якось ми перевіряли перукарню одного з готелів міста. Мене здивувало, чому там пустував манікюрний столик. Відповідь мене вразила: жоден іноземець скористатися цими послугами тут не наважується. Я вважаю, це нормально: якщо в перукарні нема стерилізатора, добре подумайте, чи варто зупиняти свій вибір на цьому закладі — торік одній жінці, роблячи манікюр, занесли гепатит.

Фото Володимира СТРУМКОВСЬКОГО.

З легким зараженням, або Іронія підробників

Проблема

Напевне, герой кінострічки «Іронія долі» мав рацію, коли цікавився: «А навіщо ви пішли до лазні? У вас що дома ванни немає?»

Моя подруга п'ять років лікувала свого 15-річного сина від екземи. До яких тільки лікарів і ворожок не зверталася! Марно. Та нещодавно з'ясувалося, що хлопець страждає на стрептодермію, яку, схоже, підхопив улітку в одній із кримських лазень. А дорогі «палені» креми невідомих фірм, послугами яких з відчаю почала користуватися мати, лише провокували запальні процеси.

Шкірні хвороби медики вже називають «лазневими явищами». Виною тому — недобросовісність підприємців, які господарюють у «парових» закладах, де останнім часом спостерігаються часті порушення вимог «Санітарних правил улаштування, обладнання та утримання лазень».

Цегляні стіни з облицювальної плитки, більшість якої відпала, плісняві стелі над басейном, трубопроводи, уражені іржею, брудні меблі, оброблені токсичними розчинами, що проникають у деревину, а потім випаровуються... Таку сумну картину не раз спостерігали працівники територіальних управлінь у справах захисту прав споживачів під час перевірки роботи саун та лазень, що нерідко розташовуються в приміщеннях, орендованих у лікарняних установ. Я була свідком, як у київській сауні чиста білизна без опломбування пакетів зберігалася поруч з інвентарем для прибирання, якого, до речі, в деяких закладах... нерідко бракує. Але це в столиці! Можна лише здогадуватися, що робиться у віддалених областях, де перевірки бувають не так часто.

А як же косметичні засоби, які впливають на красу «оксамитових» ручок і щічок з обіцяним лікувальним ефектом? Фахівці управління у справах захисту прав споживачів перевірили 11 підприємств, які реалізують парфумерно-косметичні вироби. І у всіх(!) виявлено порушення. А 99 відсотків проінспектованого товару забраковано та знято з реалізації через невідповідність вимогам нормативних документів за маркуванням. Скажімо, на губній помаді виробництва, згідно з маркуванням, «Max Factor» (Англія) не зазначено дати виготовлення. А декоративну косметику невідомого походження бракували через відсутність назви і місцезнаходження виробника, кінцевого терміну придатності та документів, що засвідчують її якість.

Отже, під час покупки товару звертайте увагу на всі дані. А краще — прислухайтеся до порад людей, які надають перевагу чудодійній силі натуральної косметики домашнього виготовлення і з радістю діляться секретами краси, відомими ще за часів єгипетських цариць. Нині це дуже актуально. І дешево. І корисно.

Н. Я.

> Бліц-опитування
>
> ***Чи користуєтесь ви послугами перукарень та салонів краси? Де купуєте косметику?***
>
> *Катерина Василівна, 48 років, учителька:*
>
> — Раз на два місяці поновлюю стрижку і фарбую волосся в перукарні. А косметику купую в галантереї — зазвичай це недорога, але якісна продукція. Трапляється дещо прикупити й на базарі.
>
> *Оля, 22 роки, студентка:*
>
> — Іноді, коли хочеться щось кардинально змінити, то можу відвідати перукарню. А взагалі мене повністю «обслуговує» подруга — і стриже, і волосся фарбує. Хай не зовсім професійно, але вочевидь дешевше. Недорогу косметику купую в магазинах.
>
> *Валя, 32 роки, домогосподарка:*
>
> — До перукарні не ходжу — сама даю собі раду. Косметику купую лише необхідну — шампуні, креми... А у салоні краси була один раз — робила весільну зачіску та макіяж.

Фотофакт

Фахівці Київського міського управління у справах захисту прав споживачів часто проводять виставки фальсифікованої продукції. Втім, нерідко навіть давні прихильники товарів певної марки не можуть відрізнити оригінал від підробки.

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

> **Манікюр — теж ризик?**
>
> Ті, хто постійно доглядає за нігтями в перукарнях, ризикує. Адже лише в небагатьох закладах Рівного, не кажучи вже про районні центри, є шафи для стерилізації. У кращому разі майстри протирають інструменти спиртом. Але, як запевняють медики, це не врятує клієнтів від зараження грибком, СНІДом чи іншою інфекцією.
>
> **Олександра ЮРКОВА.**
> Рівненська область.

Якщо ви заплатили й за інфекцію

Ситуація

Неприємностями, яких завдають шкірі та всьому організмові людини підступні грибкові інфекції, часто лякають різноманітні реклами чудодійних антигрибкових кремів. Принаймні, великий їх плюс у тому, що вони винесли на маси інформацію про реальність небезпеки зараження. Пильність у цій справі не завадить.

А як бути, коли, роблячи манікюр в салоні краси, вам занесли грибкову інфекцію? Насамперед, знайте: салон має оплатити лікування. Послуги, надані перукарнею, повинні відповідати «Правилам побутового обслуговування населення». І в них зазначено, що замовник має право на безпеку послуг для його здоров'я. Найважче буде довести, що грибок з'явився саме після відвідування цього салону. Адже виконавець не несе відповідальності, доки у винуватості горе-майстра не залишиться сумнівів

У будь-якому разі спочатку зверніться до керівництва салону. Найпевніше, вони висловлять таку само зацікавленість в «мирному врегулюванні конфлікту», як і ви, і оплатять лікування. Інакше у вас буде тільки два шляхи: в управління із захисту прав споживача та до суду.

Ю. П.

Лист...

Різноманіття парфумерних товарів сьогодні просто вражає, але які саме дані мають бути на їх упаковці?

Ольга КОРНІЄНКО.

Івано-Франківськ.

... і коментар

Купуючи духи, одеколони, туалетну воду, парфумерні набори, лікувально-гігієнічні і декоративні косметичні товари і навіть туалетне мило (включаючи мило, що містить медичні препарати), треба звернути увагу не на яскраву упаковку, а на маркування. На упаковці або обгортці повинна бути інформація щодо найменування підприємства-виробника, його адреси, товарного (фірмового) знаку, назви товару, маси нетто або ємності, дати виготовлення, терміну придатності, групи товару, позначення нормативного документа, номера партії.

При маркуванні прозорих парфумерно-косметичних товарів на лицьовому боці етикетки може бути зазначено тільки назву товару, інші дані вказано на зворотному боці етикетки. Маркувальні дані також можуть бути вміщені безпосередньо на упаковці парфумерно-косметичних товарів (корпусі банки, коробки, пеналу, туби, футляра тощо) та бруску мила.

Парфумерно-косметичні товари, які надійшли до продажу, повинні мати анотації про призначення товару, з правилами застосування, його складом, умовами зберігання тощо. На ринку (базарі) косметично-парфумерні вироби можна продавати лише за наявності сертифіката якості або сертифіката відповідності встановленого зразка, хоча ці самі документи ви можете перевірити і в магазині.

Під час купівлі духів, одеколонів, туалетної води покупець має право на ознайомлення з допомогою продавця з їх запахом, наприклад, з використанням лакмусових папірців, насичених цими виробами, і зразків-понюшок, наданих виробником, а також перевірку вмісту упаковки, якщо парфумерно-косметичні товари надійшли до продажу в упаковці з целофановою обгорткою або фірмовою стрічкою.

Парфумерно-косметичні товари в аерозольній упаковці продавець у присутності покупця перевіряє, натиснувши на клапан аерозольної головки.

Найголовніше — визначайтеся з товарами біля прилавка, тому що парфумерно-косметичні вироби належної та неналежної якості обміну та поверненню не підлягають.

Наталя ГЕЛЕТКО.

Сторінку підготували Надія ГОРБАТЮК та Наталя ЯРЕМЕНКО.

...Та вибір не сподобався батькам

Невигадані історії

Усі проблеми в сім'ї Ковальчуків почалися, коли їхня єдина доня стала допізна затримуватися у бібліотеці. Оксанка росла слухняною, старанною дитиною-розумницею. Вона чудово грала на піаніно, відвідувала басейн і до того ж встигала вчитися лише на відмінно. Школу закінчила із золотою медаллю, вступила до Чернігівського технологічного університету. Спочатку це мало що змінило в її житті. Дівчина сумлінно конспектувала задану для вивчення літературу, серйозно готувалася до кожного семінару. Здавалося, була так заглиблена в навчання, що нічого довкола не помічала.

Але навесні батьки помітили зміни: доня стала замріяно-осяйною, замисленою. Закохалася?

Якось Оксанка довго не поверталася з бібліотеки. Лариса Петрівна запанікувала: може, що сталося? Леонід Петрович поїхав до центру міста — о восьмій годині читальний зал уже зачинили. Зателефонували додому — Оксанка ще не з'явилася. Вона прийшла о пів на одинадцяту, коли вже батьки не знали, що й робити.

— Вибачте, заходила до подружки, заговорилися, — ховаючи очі, пояснила донька.

Через кілька тижнів Леонід Петрович, повертаючись дещо пізніше з роботи, побачив її поблизу будинку з високим юнаком. Доня, помітивши батька, відразу шмигнула в під'їзд. Батьки не знали, радіти чи сумувати, що Оксанка зустрічається з хлопцем. Не хотілося приймати ті зміни. Та все-таки вони безповоротно насувалися. Проте подружжя вдавало, що нічого не сталося. Зрештою, так і мало бути. Оксанка — симпатична, струнка, розумна. Вона не могла не привернути чоловічої уваги. Перше кохання? Будь ласка! Турбувало лише одне: хто він? Чим заінтригував їхню улюблену донечку?

Другим шоком для подружжя Ковальчуків стало Оксанчине зізнання, що вона зустрічається з учнем Чернігівського училища псаломщиків і регентів. Вони, з'ясовується, вже ходили з ним на музичні вечори у філармонію, на літургію в Троїцький собор.

— Він такий начитаний, — мов виправдовувалася доня перед матір'ю за свою недавню таїну. — Так добре знає всіх композиторів.

— Де ви з ним познайомились?

— У читальному залі бібліотеки.

Леонідові Петровичу вибір дочки не сподобався.

— Їх там готують на священиків, — сказав дружині.

Лариса Петрівна теж уголос подумала прагматично:

— Кажуть, їх посилають на села...

Така перспектива для рідної доньки зовсім не вдовольняла Ковальчуків. Ні, вони не заперечували проти її кохання і вибору. Але... Своїй дитині бажали іншої долі. Бачили її після навчання або в аспірантурі, або економістом у солідній фірмі. Леонід Петрович мав власний магазин, знав багатьох директорів. Отож з працевлаштуванням дитини не мав би проблем. Що Оксанка робитиме у селі? Доглядатиме курей?

Ніхто не забороняв їм зустрічатися. Ковальчуки думали, що якось все обійдеться. Скільки молодят зустрічаються, придивляються одне до одного, а потім роблять інший вибір. Матуся якось сказала:

— Донечко, а що, Андрія скоро кудись пошлють служити попом?

Оксана зашарілася:

— Не знаю...

Щодалі більше зустрічалися молодята, тривожніше ставало на душі Ковальчуків. Після закінчення духовного училища його випускників висвячували у священиків. Перед прийняттям духовного сану всі вони одружувались. Отже, Оксана мала вже на другому курсі вийти заміж. А як навчання?

Леонід Петрович вирішив поговорити з Андрієм. Батько знайшов його після занять в училищі.

— Розумієш, друже, — сказав він мирно,— я нічого проти тебе не маю, але ти визначився у своєму духовному виборі. Та Оксану ми на село не віддамо. Треба тобі пошукати іншу дівчину...

Леонід Петрович невдовзі відчув, як між ним і донею мов чорна кішка пробігла. Вона нервувалася, посмутніла. Увечері Ковальчуки вирішили її заспокоїти:

— Донечко, тобі ще рано йти заміж.

— А я хіба йду?

— Якщо Андрій не одружиться, його не висвятять у священики...

— Ми не хочемо, доню, щоб ти кинула університет, потрапила у село... Адже ти нічого не знаєш, як там важко живеться. Ми не уявляємо тебе з коровою, курми...

Оксанка заплакала від батьківської правди і своїх вагань: вона справді не готова була до серйозних рішень, заміжжя, села. Все це звалилось на неї, як сніг на голову. Так було гарно зустрічатися з Андрієм! Дівчина не могла дати ради своїм думкам, сумнівам. Вона хотіла бачитися з коханим, спілкуватися, слухати його оповіді про церковне життя. Про заміжжя вона не думала і не готувалася до нього.

Оксана гостро переживала самотність після того, як Андрій послухався її батька, не знала, що робити. Хотілося їхати до Троїцького собору і очікувати там на близьку людину. Але душу краяли вагання: чи мусить вона це робити? Адже Андрій — чоловік, це він повинен усе вирішувати, думати, переконувати. Адже має бути якийсь вихід. Вона чекала зустрічі з ним, увесь час думала про нього. Не хотілося вчитися, тягтися-намагатися, щоб мати у заліковій книжці відмінні оцінки.

Розв'язка настала через п'ять місяців. Оксана побачила Андрія в читальному залі бібліотеки і зраділа: він прийшов! Разом вийшли на вулицю. Андрій провів її лише до зупинки тролейбуса. Ще у бібліотеці вони поговорили про те, про се — неістотне. Однак на вулиці дівчина відчула — буде нелегка розмова. Справді, юнак зупинився і глянув їй у вічі:

— Оксанко, я одружуюся...

Вона не повірила. Він вів далі:

— Мені так гарно було з тобою. Але твій батько правий — ти справді не створена для сільського життя, яке на мене чекає.

...Цю історію мені розповів психолог Валентин Степанович Портко. На жаль, вона на цій сумній ноті не завершилася. У сім'ї Ковальчуків додалося нових проблем: чутлива душа їхньої доні не витримала випробувань долі і надломилася. Жодні препарати, сеанси психотерапії не можуть повернути її до нормального життя. У Оксани — депресія, заглиблена в себе. Часом агресивна до близьких. Про навчання не хоче й думати. Почала курити. Іноді блукає Черніговом допізна, і батьки не знають, де її шукати. Хвороба прогресує. Леонід Петрович перевів дочку на заочну форму навчання. Ковальчуки шкодують, що так сталося. Якби вберегли кохання, сьогодні все могло бути інакше. Їхнє буття перетворилося на нестерпне очікування — прояснення доньки і повернення її у звичний світ, в якому вони живуть.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

P. S. *Прізвища у матеріалі змінено з етичних міркувань.*

Дублери починають діяти

Експеримент

Цілий день Дніпропетровськ підпорядковувався молодіжній міській раді, яку обрали тут ще рік тому. Міського голову Івана Куличенка підмінив студент держуніверситету Олексій Шейко. А заступників Куличенка та начальників провідних міських управлінь і підрозділів — студенти — депутати молодіжної міськради Олександр Гордієнко, Олег Федюк, Вікторія Деризовенко, Руслан Дзюра, Олександр Славний, Денис Євстигнеєв — усього 17 осіб.

Як дублери-стажери керманичів «дорослої» влади, вони зустрічалися з мешканцями мікрорайону Перемога і створювали там товариства співвласників житлових будинків. Познайомилися з роботою міського пасажирського транспорту, провели й оперативку з керівниками підприємств комунального господарства, зустрілися з освітянами.

Експеримент був корисним. Здібні хлопці та дівчата мали змогу повчитися нелегкому ремеслу — «давати раду» великому місту. А досвідчені чиновники-функціонери подивилися на стан речей очима молодих і почули від них оригінальні і нетрадиційні побажання, зауваження та пропозиції.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Футбол

Тепер ми з новим тренером

Як ми вже повідомляли в попередньому числі нашої газети, в Києві відбулося засідання виконкому ФФУ, головним завданням якого було обрання нового тренера національної збірної. Кандидатур було п'ять: хорват Мирослав Блажевич і наші — Олег Блохін, Леонід Буряк, Віктор Прокопенко та Михайло Фоменко.

Президент ФФУ Григорій Суркіс розповів про свою зустріч і бесіди з паном Блажевичем, який дав принципову згоду працювати в Україні. Торкнулися персони Прокопенка. Але члени виконкому, зважаючи на результати роботи цього фахівця в донецькому «Шахтарі», одностайно вирішили не обговорювати цю кандидатуру.

З Олегом Блохіним мав нетривалу розмову перший віце-президент ФФУ Олександр Бандурко. З його слів стало зрозуміло, що блискучий у минулому радянський форвард не горить бажанням очолити збірну України.

Перед присутніми виступив Михайло Фоменко. Він сказав, що робота в національній команді дуже відрізняється від діяльності клубного тренера. А він не має належного досвіду.

Сам Буряк ознайомив присутніх зі своєю програмою. Відбулося обговорення. У підсумку за Буряка проголосували 18 з 20 членів виконкому. Президент ПФЛ, віце-президент ФФУ Равіль Сафіуллін віддав свій голос Мирославові Блажевичу. Один із членів виконкому утримався.

Отже, тренером збірної України став 48-річний Леонід Буряк. Нагадаємо, що Леонід Йосипович виступав як гравець у «Чорноморці» (Одеса), київському «Динамо», московському «Торпедо», харківському «Металісті», кількох фінських клубах і збірній СРСР. Він — багаторазовий чемпіон і володар Кубка Радянського Союзу, володар Кубка УЄФА і Суперкубка УЄФА, бронзовий призер Олімпійських ігор-76 у Монреалі. Тренерську роботу розпочав у США. Очолював одеський «Чорноморець», який під його орудою двічі вигравав срібні медалі українського чемпіонату. Рятував від прощання з вищою лігою тернопільську «Ниву».

— Моя тренерська концепція, методи роботи в чомусь схожі з методами Лобановського, — сказав новообраний тренер. — Але не ідентичні. Обов'язково додам щось своє. А працювати мені є з ким...

Тепер про V, позачерговий, конгрес Федерації футболу України, який відбувся у столиці минулої суботи.

З доповіддю про стан розвитку футболу в Україні після проведення IV конгресу ФФУ (серпень 2000 року) та першочергові завдання федерації на наступний рік виступив президент ФФУ Григорій Суркіс. Доповідач торкнувся багатьох аспектів, зокрема, проблем клубного футболу, чесної гри, суддівства, розвитку дитячо-юнацького футболу, долі національних збірних.

— Федерація футболу України має намір систематично, наполегливо, неухильно й послідовно дотримуватися лінії на відтворення масовості футболу в нашій країні, — сказав її президент, — на відродження любові до цього великого й чудового виду спорту. Жодні злочинні лінощі, ніякі політичні та особисті амбіції, жодна дурість чи корупція не повинні стати нам на заваді, нашій енергії і нашій згуртованості. Ідея варта цього! Бо мільйони хлопчаків, які активно грають у футбол, виростуть у нових Шевченків, Реброких, Лужних. Так, це дуже важливо, але не головне! А ще — будуть сотні тисяч здорових громадян України, які звичні до дисципліни і життя в колективі. Водночас енергійних і самостійних, а отже, підготовлених до життя в сучасному суспільстві і справжніх патріотів. І це мета, заради якої варто жити і працювати! І саме тому, хоч би як провокувались з різних боків спроби пов'язати політику з футболом, я з цієї трибуни заявляю: якщо мені доведеться вибирати між політикою і футболом, мій вибір буде — футбол!

Григорій Суркіс несподівано звернувся до делегатів з проханням внести до порядку денного питання про довіру йому як керівникові українського футболу. Чимало делегатів вважали, що робити цього не варто. Але, попри все, президент ФФУ наполіг на своєму. У результаті голосування 111 делегатів висловили йому довіру, троє — ні, ще три делегати не голосували.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

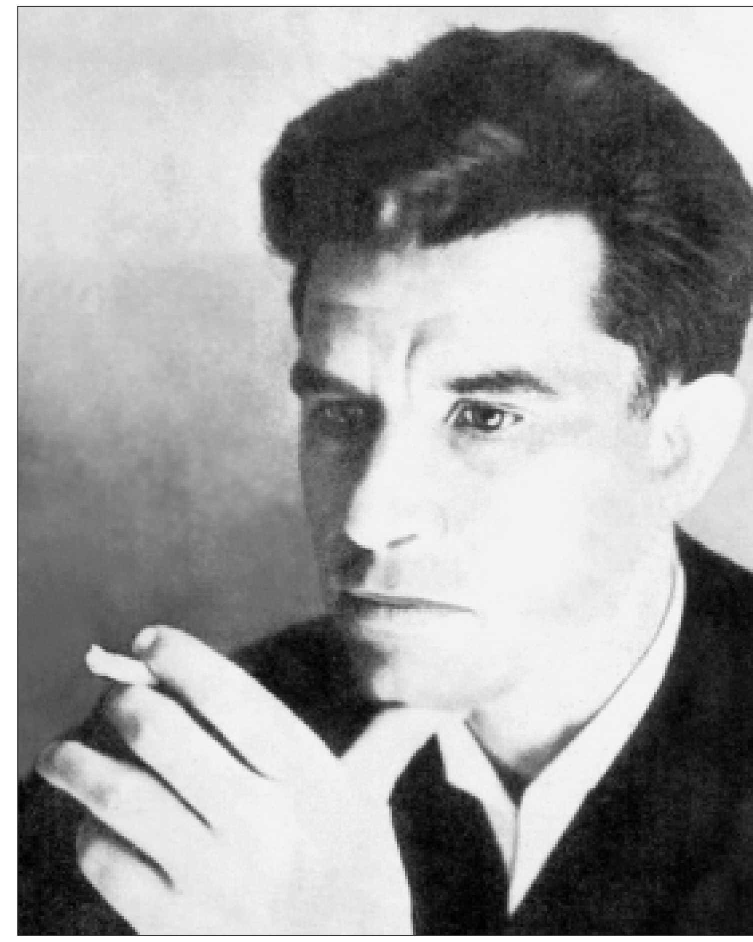

На знімку: *Григорій Суркіс наполягає провести голосування з питання про винесення йому вотуму довіри.*

Фото Володимира РАСНЕРА (УНІАН).

Живий серед мертвих

До 70-ліття з дня народження Григора Тютюнника, автора «Облоги», «Трьох плачів над Степаном», «Червоного мороку»...

Якби дотерпів до цих днів, йому додалося б самотності й туги, що й так крижаніли в погляді; він уздрів би село, покинуте на відчай вимирання, на хитавицю обставин, коли твердь невблаганно провалюється під ногами; а може б, знову вернувся вглиб повоєнних років, де підлітки йдуть на навчання в морозній пітьмаві, і вовк, жаріючи зором, до них добріший від чоловіка; його б захвалили до непритомності ті, що солов'янять про мужність його таланту, а потім забули й не помічали, як вприкінець днів не помічали Євгена Гуцала і Романа Андріяшика; і він у немилих йому містах застав би рейвах, тривогу, сторозтерзаність серця та вічний день несуботній, мов не дано зміщаненим нічого святого в світі — і в цій глупоті і невдячності знов довелося б ходити, щось згадувати, якось жити; побачив би також, як дрібні його епігони здрібніли ще дужче, та не величають вже вчителем, бо пнуться самі на постаменти; як дрібні його недруги, ті, що рейзали його оповідання в комсомольських редакціях, доскіпувались до слова правди, знаходили сотні зачіпок для відмов, у тисячний раз перестраховувались хитро, щоб потім, по рознарядці спецслужб, заоонитись у «штати» і там оправдовувати довєріє, як ці дрібні його недруги стали велетами сірятини, титанами нездарства; і всі вони, святеннілі, делегати в історію, закабанілі герої, всі, хто слово по слові одбирали його читачів, по його смерті раптом запали в щасливе заціпеніння, двадцятилітню сомнамбулію і так, вже заплющені, запосівши посади, дотримувалися новонаказаного: робити все, щоб не робилось нічого! і так доробилися зрештою, добра так чимало втворили, що вся українська книгоіндустрія полягла прахом; вони помстились йому остаточно, бо тепер його правди, його перевиданих книг мільйони його читачів ніде не знайдуть із полум'ям; от тільки друззя-слимаки сокочуть про них по радіо, під ювілей щось блимнуть по ящику, покажуть в холі філармонії книжкову розкладку, шамкання й белькіт кількох історичних побрехенькунів, що так і не доросли йому по коліна, так і не вигреблися з-під його тіні; в залі вовтузнітиме немало співенейників і прилипал; ці найживучіші; з лагідними голосками і милосердно-кощеївським виразом заглядали в очі, поїли, підспівували, строчили доноси і на кожному з них печать всевигнаного каїнства, клеймо невимовних благань, щоб всяк, хто зустрінеться з ними, звільнив, нарешті їм душу; часи згіркотніли, втерпли, і їм, можливо, найгірше, як упирям без жертви; так само як і атлантам банальності, великим сірякам, вічним президіясідалам, що, куняючи на сценах, прошльопали вухами Україну, а тепер губошльоплять, як її відроджувати; тільки ніхто не вірить вже; в цьому ж бо їх призначення: змарнотративши дух, позбавляти віри; і от вони, разом милі і зневірені антигерої його сторінок, пристосуванці обивателі обивателевичі, розмножившись незліченно, з'апофеозились, розбуяли і, страх невдоволені процесом жування; кортить почавкати, а треба крутитись; невдоволені мотузяно-мильними зарплатами, здирством за послуги в моргах, тупою байдужістю скрізь, тупішим бидлотного і триклятішим від людського виживанням, самотнім жахом опівночі, німотою на світанку чеканням ще гіршого лиха, чиїмось схлипом: чого над нами розпроклятість? завіщо караємось? чого вимираєм невдоволені і сердиті — на мову, державу, пісатільов — бо їм заважають чавкати і крутитись, і плодити собі подібних, і нічого ніколи не знати: чия кров на їхніх прарідних, кров малих і старших, кров загнаних до смерті, вигнаних на Сибіри, кров 20-х, 30-х, кров повбиваних безневинно, кров не-війни і не-миру, кров братовбивства, кров на паперті й довкола храму, кров звірячого нерозкаяння, кров невтомного зрадництва й маловірства, кров ударного душогубства, кров землі крові, кров на сході й навзахід сонця, кров затятого знедушевлення, кров по горло обрію, кров обдурених, заблудлих і тих, хто прорікав до них чесно, та ніхто їм не простягнув руки взаємної віри; було ніколи; і не хотілось бачити глибше тарілки, доки не впирались поглядом у віко домовини; не праглось зрости до вищих призначень — і так западалось назавжди; і доки не схочуть звідати живої правди про наспадковану кров і смерть, доти не варті іншого — і не зможуть жити.

Євген ПАШКОВСЬКИЙ.

Оголошення

Інформація та аплікаційна форма програми "ОЛЬГА-2"

"Гендерна* рівність - шлях до процвітання суспільства "

Якщо Ви - жінка, що планує балотуватися кандидаткою в народні депутати або депутати місцевих рад під час виборів 2002 року або журналіст/ка, що висвітлює виборчу кампанію, - ця програма має бути цікавою для Вас!

Отже, ми запрошуємо Вас взяти участь у довготерміновій програмі, яка складається з:

- міжнародних семінарів за участю відомих шведських та українських політиків, журналістів та експертів;
- навчальної поїздки переможців до Швеції восени 2002 року під час виборів до Шведського парламенту ;

(Найважливішим критерієм відбору учасників для поїздки до Швеції буде активна і повноцінна участь у одному з міжнародних семінарів, що відбуватимуться протягом січня 2002 року у Києві).

Деякі факти про програму:

Шведсько-українська програма "Ольга", розрахована на 4 роки (1998-2002), втілюється спільно ПРООН в Україні, шведською консалтинговою компанією "Спрангбрадан" та українською НУО "Ліга жінок-виборців 50/50" за фінансування Шведської Агенції Міжнародного Розвитку (SIDA).

Мета програми - підтримка демократичних процесів в Україні шляхом залучення жінок до процесів прийняття політичних рішень, утвердження гендерної рівності в суспільстві, адже за даними Світового банку існує прямо пропорційна залежність між рівною участю жінок та чоловіків в керівних органах держави та добробутом країни.

Щоб взяти участь у конкурсі на участь у програмі,
будь ласка, заповніть цю анкету:

Питання для всіх:
- Ім'я та прізвище: Адреса (домашня):
- Телефон: Факс: Електронна пошта (E-mail):
- Ваша посада:
- Назва області, району, міста: Адреса (службова)
- Чому Ви хочете взяти участь у програмі?

Питання, на які відповідають кандидати в депутати:
- Ви балотуєтеся кандидаткою до ..(вказати до якої конкретно ради):
- Чому Ви вирішили "піти" в політику?
- Скільки чоловіків і жінок зараз працюють у місцевих органах Вашого регіону?
- Яке кількісне співвідношення жінок та чоловіків, що є Вашими конкурентами на виборах?
- Чи співпрацюють між собою жінки, що балотуються кандидатами на вибори 2002 року у Вашому регіоні? Якщо так, вкажіть їхні імена та в яких сферах ця кооперація є найбільш плідною

Питання, на які відповідають журналісти:
- Назва ЗМІ, який Ви представляєте:
- Чи зацікавлені Ви у підтримці жінок-кандидаток на виборах 2002? Чому?
- Чи маєте досвід роботи по висвітленню виборчої кампанії? (вкажіть конкретно)

Останній термін надходження анкет на конкурс - 10 січня 2002 року !!!

Анкети надсилати за адресою:
04078, Київ, вул. Заньковецької 3, кв.27 або на e-mail: iryna@gid.kiev.ua
За більш детальною інформацією звертатися за телефонами в Києві: (044)229-57-65, 464-90-43 .

* Гендер - це новий прогресивний погляд на ролі чоловіків та жінок в суспільстві, який базується на розумінні рівності їхніх прав і можливостей та вирівнюванні соціального статусу.

Господарський суд Херсонської області (73000,, м. Херсон, вул. Горького, 18) порушив справу № 6/44-Б від 27.11.2001 р. про банкрутство ВАТ підприємства «Облагропостач» (73034, м. Херсон, пр. Сенявіна, 27, р/р 26007004470301, МФО 352372, код 009147792 ХФ АБ «Брокбізнесбанк», н. н. 009147921031, вс. 30457603).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Шраменко Андрія Миколайовича, ліцензія серія АА № 249898 від 22.10.2001 р. (73000, м. Херсон, пр. Військовий, 6, тел. 22-31-17).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева,1а) 08.11.2001 р. порушив справу № Б 26/213/01 про банкрутство ТОВ «Антекс-Сігма» (м. Дніпропетровськ, р/р 26008105471001 в Приватбанку м. Дніпропетровськ, МФО 305299, код ОКПО 24427128).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Вернигору Володимира Петровича, ліцензія АА № 249818 від 22.10.2001 р. (50000, м. Кривий Ріг, Дніпропетровської області, вул. Сиволапа,44-72).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Приватне підприємство «СЕНД», код ЗКПО 30817552, зареєстроване 25 жовтня 2000 року Роздільнянською районною держадміністрацією Одеської області, реєстраційний номер 04056859ю0010132 повідомляє про ліквідацію.

Претензії дебіторів та кредиторів приймаються протягом двох місяців.

ВАТ «Меком» повідомляє!

У зв'язку з припиненням діяльності товариства претензії від кредиторів приймаються протягом 30-ти днів, з моменту опублікування об'яви, за адресою: м. Ірпінь, вул. Стельмаха,9.

Ліквідаційна комісія

Общество с ограниченной ответственностью **«Оберон»** (код ОКПО 20040361) сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев по адресу: 49113, Украина, г. Днепропетровск, ул. Базовая, 2.

Господарським судом Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська,81) порушено справи про банкрутство юридичних осіб:

1. СП ЗАТ «Інтерфарм», справа № 7/177-23/340 (м. Львів, вул. Бойчука,3/83, р/р 26005012262 в Першій Львівській філії АТ ЗУКБ). Розпорядник майна арбітражний керуючий ліцензований спеціаліст Мохналь М. М.

2. ПП «Верес-Львів», справа № 7/178-23/341 (м. Львів, вул. Угорська,24/3, р/р 26007012947 в Першій Львівській філії АТ ЗУКБ). Розпорядник майна арбітражний керуючий ліцензований спеціаліст Михайлюк Р. Ю.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Дочірнє підприємство **«Співдружність плюс»** товариства з обмеженою відповідальністю Агрофірма «Співдружність» (код 30740815) повідомляє про свою ліквідацію (протокол № 40 від 30.11.2001 р.). Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців від дня опублікування оголошення. Адреса: 05000, Дніпропетровська область, Апостолівський район, м. Апостолове, вул. Островського, 72.

Відкрите акціонерне товариство акціонерний банк **«Укргазбанк»** повідомляє, що з 24.10.2001 року змінив назву з Акціонерного банку **«Укргазбанк»** на Відкрите акціонерне товариство акціонерний банк **«Укргазбанк». ВАТ АБ «Укргазбанк»** є правонаступником всіх прав і обов'язків **АБ «Укргазбанк».**

Правління ВАТ АБ «Укргазбанк».

Керамічні тіні зникають в Опішні...

За листом читача

Чародійний куточок Опішні відомий далеко за межами нашої держави золотими килимами пшеничних полів та запашними сливами. Проте найбільша гордість Опішні — гончарство. Неабияку роль у його розвитку відіграв завод «Художній керамік», створений 1929 року. Спочатку це була невеличка школа, потім — артіль гончарів, а вже з 1932 року — завод під назвою «Художній керамік». Із самого його заснування тут головними були дві професії: гончара та малювальниці. Разом із заводом зростала і когорта талановитих майстрів-гончарів. Завдяки їм слава про опішнянську кераміку розійшлася по всьому світу. Вона відома у Франції, Канаді, Бельгії, Німеччині, Японії та інших країнах.

Але, на жаль, усе це в минулому. Нині для робітників та самого заводу настали скрутні часи, спричинені тяжким економічним становищем. Як керівництво підприємства тримається в цей нелегкий час? З цим запитанням звернулася до директора заводу «Художній керамік» Михайла ЗАДОРОЖНОГО.

— На сьогодні закінчено продаж державної частини акцій. Завод приватизував Київський фінансовий інвестиційний альянс. 64 відсотки акцій належать Укрдержпрому. На заводі для нових власників підготовлено бізнес-план, згідно з яким передбачається відновити роботу підприємства з випуску й реалізації керамічних виробів, а також реалізації сировини для потреб майстрів Опішні. Прийшли молоді спеціалісти, можливо, вони візьмуть справу у свої руки і зуміють поставити наш завод на ноги. Але, на жаль, нові власники мають на думці створити підприємство з виробництва цегли. Я не кажу, що це погано. Але «Художній керамік» —керамічний завод, який має випускати керамічні вироби.

— Михайле Васильовичу, а чи є якась надія на подальший розвиток і процвітання «Художнього кераміка»?

— Це запитання традиційне. Але я на нього відповісти не можу. Якби мав 64 відсотки акцій, то знав би, що буде далі, а так не знаю. Одне тільки можу сказати твердо: якщо почнуть випускати цеглу, то художня кераміка Опішні загине, а разом з нею — і завод.

Дуже прикро про таке казати і навіть думати. Я й думки не припускаю, що найбільша гордість Опішні, її слава —гончарний промисел — може загинути разом з усіма традиціями. Ми віримо і надіємося, що завод «Художній керамік» всі свої проблеми розв'яже успішно і буде процвітати ще дуже довгі роки.

Світлана ЧЕРНОВА.

Опішня
Полтавської області.

На знімку: вироби Опішнянського заводу «Керамік».

Фото Укрінформу.

Суп на дніпровській воді

Я служив у Військово-морському флоті, але, приїжджаючи у відпустку до брата, не втомлювався слухати його спогади про участь у бойових діях на підступах до Дніпра в роки війни.

Миколі щойно виповнилося вісімнадцять, коли в село вступили військові частини, що переслідували ворога. Всі повнолітні хлопці поповнили ряди воїнів, які вибули зі строю. Часу на їх підготовку було обмаль. Бувалі солдати на привалах навчали новобранців стрілецькій справі і прийомам рукопашного бою.

— Мені тепер непросто воскресити в пам'яті деталі подій тих гарячих днів, — розповідав Микола, — коли наші війська впевненою ходою визволяли українську землю від фашистських загарбників. Запам'ятався яскравий плакат, який буквально наступного дня після виходу до Дніпра ми побачили біля роздоріжжя приблизно за півтора кілометра від берега. На ньому був зображений червонофлотець, який п'є воду з каски на тлі бірюзової водної гладіні і підпис: «П'ємо воду з рідного Дніпра, питимемо з Бугу, Вісли, Дунаю. Очистимо землю від фашистської нечисті».

Вогкої осінньої ночі нас привели на узлісся, наказали окопатися. Працювали ми під вогнем противника. Піщана земля піддавалася легко, і до півночі укриття були готові.

Світанок настав раптово і був позначений оглушливим гуркотом. Ударили наші гармати і міномети всіх калібрів. Блискавиці червоних спалахів засвітили західну частину неба. І ось ланцюгом із вуст в уста пронеслось довгоочікуване: «Приготуватися до атаки».

Поруч зі мною біг земляк Макар Яценко. Раптом він зник, озирнувся — лежить. Затримуватися не можна, тільки вперед. А цієї миті наш ланцюг фашист різонув кулеметом. Попадали ми без команди. Потім зрозумів, що інстинкт самозбереження і усвідомлена необхідність змусили шукати будь-яку борозну, будь-яку ямку, щоб сховати голову. Та ось наш ручний кулемет трасуючими кулями показав артилеристам ціль. На фашистських позиціях здибилося кілька розривів, їхній кулемет замовк. І знову ланцюгом команда: «Приготуватися до атаки». Як тяжко і страшно було знову відриватися від землі. Але треба. Усвідомлюєш — це твій обов'язок.

... Обгорілі дерева. Хатні печі, що стоять нестрункими рядами. Це все, що залишилося від колись великого села. Жахливе видовище!

Ноги занурювалися в попіл: за зв'язок населення села Клубівки з партизанами карателі село спалили і майже всіх жителів розстріляли. Дивом уціліло кілька осіб. А потім була ще одна атака, після якої тяжко поранени у ногу залишився лежати в борозні до ранку.

У нерівному бою наш батальйон змушений був відступити. На світанку дивлюся: на мене рухається німецький танк зі свастикою на борту. Зупинився за два метри. Я від неймовірного болю в нозі та великої втрати крові покусав губи.

Німці вийшли з танка. Сміялися, глузуючи над моїм безпомічним станом. Побачивши, що у кожного з них на поясі була закріплена алюмінієва фляга, я подумав: «Будь що буде, попрошу в них напитися води». Зрозумівши мої жести, один з фашистів відстебнув флягу і дав мені. Після того, як я її повернув, екіпаж знову зайняв свої місця в танкові. Від'їхавши метрів п'ятдесят, танк різко розвернувся і пішов у моєму напрямку. Розгадавши підступний план фашистського екіпажу, я викотився з борозни і з останніх сил відповз метрів п'ять убік. Танк розвернувся на тому місці, де я лежав, і поїхав. «Ось воно «благородство» фашистів», — подумав я. А з настанням ночі в черговій атаці з поля бою мене підібрали наші санітари.

У сутінках старшина роти вперше привіз нам на передову суп і кашу. Зварені вони були на дніпровській воді...

Анатолій ХОВЗУН,
ветеран Збройних Сил СРСР.

Ялта, Крим.

Хлібосольні жертви мають отримати компенсації

Проблема в конверті

Хотілося б розповісти про один цікавий випадок. Відпочивав я цього року в одному селі Краснокутського району Харківської області. Непогано відпочивав, мушу зізнатися. І лише місяць потому з'ясував одну неприємну для себе річ: виявляється, мене весь цей час труїли. І не чимось екзотичним, а і найчастіше вживаним продуктом — хлібом! Цілий місяць я їв хліб, виготовлений на території районної сільгоспагрохімії із зерна, що багато місяців зберігалося на складі, який ще кілька років тому використовували під хімікати.

Можливо, на Україні це вважається нормальною умовою для зберігання харчового зерна, але в Америці, де я нині мешкаю, за таке ставлення до людей керівник фірми роками виплачував би компенсацію всім «нагодованим» ним людям. І, найімовірніше, його посадили б до в'язниці на дуже тривалий термін.

Олег ЗІНОВІН.
(Лист надійшов із США електронною поштою).

Напишу вам і я

Спочатку заплати, а потім кажи, що в тебе болить

«Голос України» читаю постійно і вже п'ять років, як передплачую. Ви єдине справді незалежне видання, яке не залишається байдужим до своїх читачів, бажаю, щоб число їх з кожним роком зростало. Завжди з цікавістю читаю сторінку, де друкуються листи. Ось і я хочу розповісти про наболіле.

Колись був такий жарт: «Медицина в нашій країні безкоштовна, зате лікарі беруть за двох». Так ось, про лікарів. Мій батько, учасник бойових дій, якому вже 75 років, потрапив у лікарню з переломом ноги. Ліки, бинти на гіпс, вату ми купували самі. Годували у столичній лікарні так, як не годують люди і собак, тому кожного дня я передавала харчі. Тато скаржився, що медсестер ніколи не догукаєшся, а лікар приходить раз на тиждень. І що ви думаєте? Коли я приїхала забирати батька, лікар відкрито сказав, що «йому треба віддячити». «І не треба купувати цукерки та горілку, краще просто дати гроші». Цей прямий текст мене вразив. За що віддячити? За те, що з'являвся раз на тиждень?

Та й це ще не все. За машину, щоб перевезти батька, треба заплатити окремо. Потім виявилося, що гіпс наклали неправильно, і нам самим довелося його поправляти. Через місяць знімати теж будемо самі. До всього — лікар виписав не ту довідку, щоб отримати милиці.

Запитання: за що я заплатила немаленьку суму? Це ж не лікар, а грабіжник, якому хіба що рушниці не вистачає. А якщо в людини серцевий напад, теж потрібно спочатку заплатити, а потім уже рятувати?

Світлана МЕЛЬЧУК.

Київ.

Передплачуватиму і надалі

«Голос України» передплачую вже давно, передплатила і на наступний рік. Усе, про що читаю, розповідаю своїм сусідам, також пенсіонерам. Разом обговорюємо, ділимося думками. Спасибі за цікаву газету.

Антоніна ШПАК.

Ужгород
Закарпатської області.

Розійшлися висновки з бажанням

На листа інваліда війни А. Ткаченка про забезпечення його автомобілем «Таврія» відповідає начальник управління політики соціального захисту інвалідів Міністерства праці та соціальної політики України В. Войтович:

— Відповідно до Порядку забезпечення інвалідів автомобілями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.09.97 р. № 999, через органи соціального захисту населення автомобілями «Таврія» забезпечуються лише інваліди відповідно до висновку обласної медико-соціальної експертної комісії про наявність необхідних медичних показань на забезпечення автомобілем з ручним керуванням.

За повідомленням Головного управління праці та соціального захисту населення Черкаської обласної державної адміністрації А. Ткаченко 24.01.2000 р. проходив обласну МСЕК для визначення медичних показань на забезпечення автомобілем з ручним керуванням, яка йому їх не встановила. Отже, для взяття А. Ткаченка на облік для забезпечення його автомобілем органи соціального захисту населення не мають підстав.

Творчість наших читачів

Морю

О море, сколько тайн в тебе!
Пленишь меня непостоянством.
И вновь, и вновь манишь к себе
Ты малахитовым убранством.
Играя с ветром, забурлишь,
Волной коснешься скал прибрежных.
То вдруг дыханье затаишь
Под крики чаек безмятежных.
То засверкаешь серебром,
То станешь хмурым и унылым.
То штормом грянув под дождем,
Вновь будешь ласковым и милым.
О море, сколько тайн в тебе...

Катерина КОЛЯДЕНКО.

Київ.

Зимова Ялта.

Фото Юрія ІЛЬЄНКА (Укрінформ).

Вітаємо переможців!

Схожі до навпаки

У редакції «Голосу України» було нагороджено переможців радіовікторини та конкурсу гасел для газети (грали, як завжди, на радіо «Ера», що виходить на «Промені»).

Восьмикласниця Наталя Шульга та науковий співробітник Київської політехніки Олег Король, виявляється, схожі до навпаки. Мама 12-річної Наталки — Ольга Федорівна — інженер комунального автотранспортного підприємства, а дочка рветься в літературу. Мама 35-річного Олега — Ольга Єлисеєвна — ветеран журналістики із сорокарічним стажем (працювала в редакції іномовлення Держтелерадіо), а сина — технаря, приваблює літературна творчість. Ось таке хитромудре переплетіння фізиків-ліриків.

Наше знайомство з цими читачами нетипове ще з однієї причини. До того, як отримати за своє гасло приз —кухонний комбайн, Наталка розсипала на редакційному столі купу журналів, газет, дитячих альманахів, виданих Спілкою письменників України. Виявилося, в усіх цих виданнях надруковано вірші дівчинки. А нова порція римованих рядків нещодавно потрапила до видання української діаспори в Австралії. Проте учениця 297-ї столичної школи Наталка Шульга (вона ж — новий член клубу голосоукраїнців) не дуже хоче бути поетесою. Вона марить журналістикою. Можливо, це — наша майбутня колега...

Олег — справжній фанат нашої газети. Він неодноразово демонстрував нам знання змісту «ГУ». І в радіовікторині вже раніше вигравав передплату на «Голос». Та коли він знову додзвонився та відповів на всі запитання, мудре редакційне журі вирішило ощасливити симпатика газети електрочайником. Щоправда, Олегова дружина Людмила мріяла про кухонного робота, тобто про комбайн. Особливо, якщо врахувати обсяг домашніх клопотів, які додалися у молодої сім'ї з народженням донечки Валерії. Однак ми порадили Олегові не сумувати: його численні пропозиції не загубляться. Їх буде розглянуто, бо ж конкурс на краще гасло — у розпалі.

Ми не здивуємось, якщо низка Олегових перемог у «Голосі України» на цьому не обірветься. Недаремно він — Король (свого щастя). Адже, як пояснив у редакції, руками й ногами — «за» активну життєву позицію.

І ще редакційним працівникам було надзвичайно приємно, що у русифікованому Києві є чимало людей, які розмовляють й творять українською мовою. А наша газета, яку вони обирають з-поміж багатьох інших видань, сприяє множенню україномовної армії.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

На знімку: мама Наталки Шульги — Ольга Федорівна, Наталка та Олег Король з призами.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Некрасиві собаки лише ті, котрих не люблять

Виставки

Майже 1200 домашніх улюбленців різних порід з України, близького і далекого зарубіжжя змагалися за «Кришталевий кубок України» на Міжнародній виставці собак.

Власне кажучи, те, що відбувалося цими вихідними у столичному Національному комплексі «Експоцентр України» не зовсім можна назвати змаганням, бо суперницьким духом у повітрі навіть не пахло. Переважна більшість учасників зацікавлено спостерігали за чотириногими колегами, а їх хазяї всім виглядом підкреслювали, що саме його вихованець тут найвродливіший, найспритніший і, звісно, найкращий. Одне слово, як то кажуть: прийшли себе показати і на людей (собак?) подивитися.

Надія ГОРБАТЮК.

«Український бренд» у контексті сучасного мистецтва

Акція

Минулих вихідних Центр сучасного мистецтва в Києві презентував виставку під назвою «Український бренд». Ця акція не має нічого спільного (крім назви) з розкручуванням вітчизняних виробників і торгових марок. У контексті сучасного мистецтва і йшлося про художні цінності, значущі та знакові для нашої культури та вітчизняного менталітету.

У номінаціях «брендів» у замкненому просторі окремо взятої галереї номінувалися дівчатка в українських костюмах (кольорове фото на всю стіну), килими-картини (данина сільському художньо-образотворчому мистецтву), жива бабуся-вишивальниця, котра уособлює, очевидно, зв'язок сучасного мистецтва з народом, відеоряд —історичні кадри із зображенням «народов, станков, пароходов» і... порно. Проти такої провокації, звісно, можна посперечатися і навіть обуритися. Але, як то кажуть, художника образити може кожний, а ось зрозуміти...

Ми поцікавилися в бабусі-вишивальниці, як вона почувається і мислить як експонат «сучасного мистецтва» та «українського бренду».

— Ой, діточки, я нічого не розумію. Посадили — вишиваю... Не моє це, не моє, — така була відповідь.

У всьому цьому антуражі «українських брендів» картина Бурлюка «Портрет Тараса Шевченка», що виступає на експозиції в головній ролі, своєю цінністю — і художньою, і моральною, духовною монументальністю зображеного образу — самостверджувала непохитність справжнього мистецтва. Її в ЦСМ виставила творча група художників «Фонд Мазоха». Нині ця робота — в приватній колекції громадянина Чехії. «Мазохістам» вдалося домовитися з ним на якийсь час повернути раритет в Україну. Художник Ігор Подольчак так аргументував концепцію цієї акції:

— На виставці «Український бренд» ми показуємо найвідоміший і найрозкрученіший бренд — роботу одного з відомих художників-брендів — «Портрет Тараса Шевченка». І тут ми ставимо перед собою дві мети. По-перше, це наша відповідь-виклик самій темі виставки. Ми вважаємо, що Шевченко — найголовніший бренд України. По-друге, ми виконуємо певну соціальну функцію, бо переконані, що національні святині мають повертатися на батьківщину.

А охороняють цю святиню спонсори акції і своєрідний також національний бренд країни — силова структура «Титан».

Ольга ВАУЛІНА.

На фото Анастасії СИРОТКІНОЇ: художники Ігор Подольчак та Ігор Дюрич на тлі «Портрета Тараса Шевченка», який охороняє «Титан».

Хрещатиком — з оркестром

марширували минулої неділі українські правоохоронці

Служба 02

Саме вони за кілька днів святкуватимуть День міліції. А цього року відзначатимуть і 10 років з дня створення Міністерства внутрішніх справ України. Тому й влаштували справжнє свято для киян та гостей столиці.

І хоча бруківці не звикати до «маршів в ногу», але вперше центральною вулицею пройшли не військові, а саме правоохоронці.

Розпочалося святкування парадом п'яти духових оркестрів МВС. До слова, музиканти протягом усього дня розважали своїми композиціями.

Після них головною вулицею проїхала техніка, яка є на озброєнні у всіх підрозділах органів внутрішніх справ. Очолювали колону пожежні автомобілі. Причому від найстарішого «УралЗису» довоєнного випуску до найсучасніших. Були тут і потужні джипи спецпідрозділу міліції «Беркут», і інкасаторські «сейфи на колесах». Проте справжньою окрасою дійства стали... коні. Адже не всі дороги під силу навіть всюдиходам. Тому під час патрулювання лісопаркових зон перевагу надають саме тваринам. «Зоологічну» тему продовжили і кінологи зі своїми «підлеглими». В основному — німецькими овчарками, які навчені шукати і вибухівку, і наркотичні речовини, і брати слід злочинців.

Автоінспектори відповідали на запитання про нові правила дорожнього руху та влаштували конкурс з призами для малечі тощо. Тих же, хто зголоднів чи змерз, безкоштовно годували гречкою та поїли чаєм — благо, польових кухонь було достатньо. Власне, свято вдалося. Принаймні, незадоволених не було.

Богдан ДОВНИЧ.

На знімку: показовий бій.

Фото Віктора ПОБЕДИНСЬКОГО (УНІАН).

Редактор номера Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 150000.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 0311230. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Засновник і видавець – Верховна Рада України

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos